

Ændring af års-
regnskabsloven
- betyder det noget
for mit årsregn-
skab?

Folketinget har den 21. maj 2015 vedtaget lov om ændring af årsregnskabsloven (ÅRL). Med ændringerne, som er mange, implementeres det nye EU-regnskabsdirektiv¹, og samtidig tilpasses loven i et vist omfang til den internationale udvikling (IFRS).

I korte træk

- Ændringsloven gennemfører en række lempelsesmuligheder fra det nye regnskabsdirektiv i ÅRL, herunder reducerede regnskabskrav for visse dattervirksomheder, enklere regnskabsregler for mikrovirksomheder, delvis ophævelse af kravet om ledelsespåtegning samt forhøjelse af størrelsesgrænser for regnskabsklasserne B og C mellem.
- Det nye regnskabsdirektiv indfører maksimumsharmonisering for små virksomheder. Det betyder, at der for små virksomheder ikke kan indføres krav i ÅRL ud over direktivets krav. Det medfører konkret, at en række krav ophæves, fx kravet om egenkapitalopgørelse, mens der stilles nogle få nye krav for regnskabsklasse B.
- Tilpasning til IFRS, således at virksomhederne i vid udstrækning får mulighed for at følge indregnings- og målingsprincipperne i IFRS.
- Der gennemføres nye krav for store virksomheder, herunder skærpede regler om rapportering om samfundsansvar, og visse store virksomheder skal oplyse om betalinger til offentlige myndigheder (skat mv.), populært kaldet land-for-land-rapportering ("country-by-country"-rapportering). Ændringerne træder i kraft med virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2016 eller senere. Ændringerne kan anvendes for regnskabsår, der slutter 31. december 2015 eller senere. Med få undtagelser skal ændringer ske med tilbagevirkende kraft.
- Førtidsimplementering kan bl.a. overvejes af a) virksomheder, der kan udnytte de nye forhøjede størrelsesgrænser for indplacering i regnskabsklasse, b) virksomheder med investeringsejendomme, som ikke er hovedaktivitet, som i den nye lov kan måles til dagsværdi, c) dattervirksomheder i regnskabsklasse C, som under visse betingelser kan aflægge årsrapport efter regnskabsklasse B og d) virksomheder, der overvejer koncerninterne omstruktureringer.
- Virksomheder, der er omfattet af regnskabsklasse C stor og børsnoterede virksomheder med mindre end 500 medarbejdere, kan vente med at følge de skærpede krav om CSR indtil regnskabsår, der begynder 1. ja-

¹ Det nye regnskabsdirektiv blev endeligt vedtaget i juni 2013 og offentliggjort i EU-tidende den 29. juni 2013. Det nye regnskabsdirektiv, som erstatter 4. direktiv om årsregnskaber fra 1978 og 7. direktiv om koncernregnskaber fra 1983, skal implementeres i medlemsstaternes lovgivning, i Danmark i årsregnskabsloven, senest den 20. juli 2015. Medlemsstaterne kan beslutte, at de nye bestemmelser "første gang finder anvendelse på årsregnskaber for det regnskabsår, som begynder den 1. januar 2016 eller i løbet af 2016".

nuar 2018. Indtil da kan de anvende de nugældende bestemmelser om rapportering om samfundsansvar, suppleret med et nyt specifikt krav om at rapportere om eventuelle politikker for miljøforhold.

Den vedtagne lov, som indeholder ændringer til en meget stor del af lovens bestemmelser, er nærmere beskrevet i det følgende og opsummeret i skematisk form i bilag 1.

Ansvar for indhold

Selvom der er gjort en stor indsats for at sikre, at oplysningerne i denne publikation er korrekte, fralægger Deloitte sig ethvert ansvar for eventuelle indholdsmæssige og faktuelle fejl. Enhver brug af oplysningerne i denne publikation sker på eget ansvar og risiko, og Deloitte påtager sig intet ansvar for hverken direkte eller indirekte tab som følge af dispositioner truffet på grundlag af oplysningerne i denne publikation.

Indholdsfortegnelse

	<u>side</u>
1. Generelle forhold	5
1.1. Mikrovirksomheder og ændrede størrelsesgrænser for klasse B og C	5
1.2. Lempelse for mellemstore dattervirksomheder	7
1.3. Tilpasning til IFRS	8
1.4. Fortolkning efter IFRS	8
1.5. Brug af IFRS for SMEs	9
1.6. Totalharmonisering	10
1.7. Ikrafttræden og overgangsregler	10
2. Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser	13
2.1. Definitioner mv.	13
2.2. Indregning og måling	17
2.3. Præsentation og oplysninger	29
3. Ændringer, der alene vedrører regnskabsklasse B	38
3.1. Fravalg af revision og udvidet gennemgang	38
3.2. Lempelser - totalharmonisering	40
3.3. Nye oplysningskrav mv.	40
4. Ændringer, der vedrører forskellige regnskabsklasser	43
4.1. Regnskabsklasse C mellem	43
4.2. Regnskabsklasse C og D	43
4.3. Regnskabsklasse C stor og D	50
4.4. Regnskabsklasse D	59
5. Ændringer vedrørende virksomhedssammenslutninger og koncernregnskaber	60
5.1. Fortolkning efter IFRS	60
5.2. Undtagelser fra koncernregnskabspligten	61
5.3. Koncernregnskab	62
5.4. Virksomhedssammenslutninger	64
5.5. Fusionsregnskaber	68
Bilag 1: De væsentligste ændringer i et overblik	70

1. Generelle forhold

1.1. Mikrovirksomheder og ændrede størrelsesgrænser for klasse B og C

Der er vedtaget enklere regler for mikrovirksomheder, som er en nyoprettet delmængde af regnskabsklasse B, og størrelsesgrænserne for henholdsvis små (klasse B) og mellemstore virksomheder (klasse C mellem) forhøjes. Derudover ændres beregning af nettoomsætning (se afsnit 2.1.1) i visse tilfælde. De nye størrelsesgrænser er som vist i nedenstående skema.

Regnskabsklasse	B	B*		C (mellem)		C (stor)	
	Mikrovirksomheder	Små virksomheder		Mellemstore virksomheder		Store virksomheder	
	Fremover	Hidtidig grænser	Nye grænser	Hidtidig grænser	Nye grænser	Hidtidig grænser	Nye grænser
Balance-sum, mio. kr.	0-2,7	0-36	0-44	36-143	44-156	>143	>156
Nettoomsætning, mio. kr.	0-5,4	0-72	0-89	72-286	89-313	>286	>313
Antal ansatte	0-10	0-50	0-50	50-250	50-250	>250	>250
Forøgelse		25 %		10 %		10 %	

* Der sker en tilsvarende forhøjelse af beløbsgrænserne for små koncerner, der kan undlade at udarbejde koncernregnskab (se afsnit 5.2.2).

1.1.1. Størrelsesgrænser for klasse B og C

Direktivets mulighed for at forhøje størrelsesgrænserne er udnyttet fuldt ud, hvilket kan synes voldsomt set i dansk kontekst. En forhøjelse svarende til inflationen siden sidste forhøjelse, som kan beregnes til ca. 10 %, havde efter Deloitte's vurdering været mere passende end den faktiske forhøjelse for små virksomheder i regnskabsklasse B, som er på 25 %.

De ændrede størrelsesgrænser betyder, at en række virksomheder, som efter de gældende størrelsesgrænser er omfattet af regnskabsklasse C stor, fremover bliver omfattet af regnskabsklasse C mellem. Tilsvarende vil en række virksomheder omfattet af regnskabsklasse C mellem blive omfattet af regnskabsklasse B, hvilket også betyder, at de kan undlade at udarbejde et eventuelt koncernregnskab. Der gælder fortsat en toårsregel vedrørende ind-

og udtræden af en regnskabsklasse, således at virksomheder i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet skal henholdsvis overskride og ikke overskride 2 af de 3 talstørrelser for at skifte regnskabsklasse. For nystiftede virksomheder er det dog alene tallene i det første regnskabsår, som er afgørende for indplacering i regnskabsklasserne.

Erhvervsstyrelsen forventer, at ca. 1.000 virksomheder rykker fra regnskabsklasse C mellem til B, og at ca. 350 virksomheder rykker fra regnskabsklasse C stor til C mellem.

1.1.2. Mikrovirksomheder

Mikrovirksomheder, som omfatter en delmængde af regnskabsklasse B på ca. 80.000 virksomheder, fritages for en række oplysningskrav, herunder oplysninger om:

- Anvendt regnskabspraksis
- Gæld, som forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet
- Visse særlige poster
- Antal ansatte.

Muligheden for at undlade oplysning om anvendt regnskabspraksis forekommer efter Deloitte's opfattelse ikke hensigtsmæssig. Selvom posterne i regnskabet vil være målt til kostpris, så indeholder også regnskaber for mikrovirksomheder en række skøn, som fx forventede levetider for anlægsaktiver og fastlæggelsen af, hvornår indtægter indregnes som nettoomsætning (indtægtskriteriet), som regnskabsbrugerne nu må gætte sig til, ligesom fx regnskabskontrol af de pågældende regnskaber fremover bliver mere besværlig.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at bestemmelsen om lovens fravigelsesmulighed (retvisende billede) ikke finder anvendelse på årsregnskaber, hvor en eller flere af undtagelsesmulighederne for mikrovirksomheder er udnyttet.

Mikrovirksomheder, der anvender en eller flere af ovennævnte undtagelser, kan ikke anvende ÅRL § 37 om efterfølgende måling af finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi og § 38 om måling af investeringsejendomme og biologiske aktiver til dagsværdi. Disse poster skal således måles til kostpris. Mikrovirksomheder kan opskrive materielle anlægsaktiver og kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder til dagsværdi efter lovens § 41, dvs. med indregning af opskrivningen direkte på egenkapitalen i posten "Reserve for opskrivninger". Det samme gælder immaterielle anlægsaktiver, der handles på et aktivt marked.

Lempelserne for mikrovirksomheder kan ikke anvendes af:

- a) Virksomheder, der besidder kapitalandele i datter- og associerede virksomheder (holdingvirksomheder)
- b) Investeringsvirksomheder, som udelukkende beskæftiger sig med køb og salg af værdipapirer, fast ejendom mv.
- c) Virksomheder, som på balancetidspunktet har aftaler om afledte finansielle instrumenter, fx renteswaps eller valutaterminsforretninger.

Den sidste undtagelse begrundes med, at en eventuel negativ dagsværdi af instrumenterne i så fald ikke vil kunne indregnes i balancen, idet måling til dagsværdi efter ÅRL § 37 ikke kan bruges, når lempelserne for mikrovirksomheder anvendes.

Direktivets mulighed for, at mikrovirksomheder kan opstille en forkortet resultatopgørelse og balance, implementeres ikke i ÅRL.

Virksomheder, der kan anvende lempelserne for mikrovirksomheder, skal nøje vurdere deres regnskabsbrugeres informationsbehov. Fx kan manglende oplysninger i årsrapporten medføre øgede kreditomkostninger hos banker. Derudover kan informationsniveauet i årsrapporten påvirke samhandelsvilkår med leverandører og kunder. I små datterselskaber af større koncerner må det ligeledes overvejes, om fx koncerntilhørsforholdet gør, at brug af lempelserne for mikrovirksomheder skal fravælges.

1.2. Lempelse for mellemstore dattervirksomheder

Mellemstore dattervirksomheder, som opfylder nedenstående betingelser, kan anvende reglerne for regnskabsklasse B (dog ikke de lempeligere bestemmelser for mikrovirksomheder), herunder kan revisionen vælges udført efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder (udvidet gennemgang).

Betingelserne for at anvende lempelsen er, at

1. dattervirksomhedens regnskab indgår ved fuld konsolidering i et koncernregnskab, der er aflagt af en modervirksomhed henhører under lovgivningen i et EU/EØS-land,
2. koncernregnskabet er udarbejdet efter ÅRL eller, hvis modervirksomheden er udenlandsk, efter EU-direktivet (2013/34/EU), og det er revideret og offentliggjort efter de nævnte regler,
3. alle dattervirksomhedens virksomhedsdeltagere er indforstået med fremgangsmåden,

4. modervirksomheden indestår for dattervirksomhedens forpligtelser, herunder forpligtelser, som opstår frem til det tidspunkt, hvor dattervirksomheden igen indsender årsrapport,
5. det oplyses i både dattervirksomhedens årsrapport og i det omhandlede koncernregnskab, at dattervirksomheden har anvendt lempelsen, og
6. virksomheden, sammen med sin årsrapport, indsender det i punkt 1 nævnte koncernregnskab eller henviser til koncernregnskabet, hvis det er indsendt til styrelsen. Det første år undtagelsen anvendes skal der endvidere indsendes erklæringer vedrørende punkt 2 og 3 ovenfor.

Regnskabsbrugerne risikerer således at få mangelfulde regnskabsoplysninger, mod til gengæld at få en ekstra sikkerhed i form af modervirksomhedens hæftelse. Udviklingen i praksis må så vise, om det giver danske virksomheder forøgede byrder, hvis de fx skal inddrive deres forfaldne tilgodehavende hos et udenlandsk moderselskab, som kan være beliggende i et land med en anderledes retspraksis mv.

1.3. Tilpasning til IFRS

Virksomheder, der ønsker at anvende fuld IFRS, har allerede i dag mulighed herfor efter den gældende lov.

I forbindelse med vedtagelse af den nye ÅRL i 2001 blev loven i stor udstrækning tilpasset de internationale regnskabsstandarder (IFRS), som disse var gældende på daværende tidspunkt. Der er imidlertid sket meget i IFRS, siden loven blev vedtaget i 2001. Det er på den baggrund, at der er vedtaget en række ændringer, som tilpasser ÅRL yderligere til IFRS. Det betyder, at lovens bestemmelser er tilpasset indregnings- og målingsbestemmelserne fra IFRS, i det omfang de ikke er i konflikt med direktivet. Det tilgodeser især dattervirksomheder af udenlandske modervirksomheder, som internt skal rapportere efter IFRS, men som ikke ønsker at tage skridtet fuldt ud, og aflægge sin egen årsrapport efter IFRS, da især oplysningskravene i IFRS er meget omfattende.

1.4. Fortolkning efter IFRS

Loven er i vid udstrækning baseret på principperne i IFRS. Det betyder, jf. lovbemærkningerne, at IFRS kan anvendes til at udfylde ÅRL's rammebestemmelser.

IFRS anvendes også til fortolkning af den gældende lov. I praksis har det dog været uklart, om også nye og ændrede standarder, som er udsendt efter lovens vedtagelse, kunne eller skulle anvendes.

I lovbemærkningerne er det præciseret, at også nye og ændrede standarder kan anvendes til at udfylde lovens rammer, forudsat at disse ikke er i strid med lovens ordlyd. Fx nævnes, at IAS 40, *Investeringsejendomme* og IFRS 13, *Dagsværdimåling* ændres, i takt med at der udarbejdes bedre metoder til fx beregning af dagsværdier af investeringsejendomme. Sådanne efterfølgende ændringer kan også anvendes til at udfylde lovens rammer.

Betyder det så, at alle virksomheder skal have kendskab til IFRS standarderne? Det gør det ikke. En simpel handelsvirksomhed, som alene anvender kostpris som målegrundlag, kan basere sit regnskab på lovens ordlyd. For virksomheder, der anvender dagsværdi som målegrundlag, indgår komplicerede aftaler om køb og salg eller anvender avancerede finansielle instrumenter, vil IFRS være mere relevant, idet IFRS indeholder detaljeret regulering og vejledning i forhold til den regnskabsmæssige behandling af sådanne mere komplicerede transaktioner

Skal IFRS anvendes som fortolkningsgrundlag?

Præciseringerne og henvisningerne i lovbemærkningerne til IFRS betyder efter Deloittes opfattelse, at loven inden for regnskabsdirektivet skal fortolkes efter IFRS i de tvivlstilfælde, som bl.a. må forventes at opstå, når virksomheden har mere komplicerede transaktioner. Selvom lovbemærkningerne visse steder ikke er konsistente i deres sprogbrug, mener vi, at en virksomhed skal have gode argumenter for at vælge en praksis, som afviger fra IFRS, hvis den har en transaktion, som ikke er direkte reguleret i ÅRL.

1.5. Brug af IFRS for SMEs

Som nævnt ovenfor kan det være meget byrdefuldt at anvende fuld IFRS. IASB har som alternativ til fuld IFRS udarbejdet en IFRS særligt målrettet små og mellemstore virksomheder (benævnt "IFRS for SMEs"). Denne standard har vundet bred opbakning i mange lande, da den kan opfattes som et godt alternativ til nationale regnskabsregler.

Erhvervsstyrelsen har fået hjemmel til at tillade, at danske virksomheder kan anvende standarden i den udstrækning, det er muligt inden for rammerne af regnskabsdirektivet. En tilladelse til brug af IFRS for SMEs vil først kunne gives, når det er vurderet, hvilke konflikter der er mellem direktivet på den

ene side og IFRS for SMEs på den anden. Direktivkravene kan medføre, at standarden måske ikke kan følges 100 %. IFRS for SMEs giver heller ikke helt de samme indregnings- og målingsmuligheder som fuld IFRS, og dette kan også være en praktisk hindring.

IFRS for SMEs indeholder flere oplysningskrav end ÅRL, og det vil derfor være mere byrdefuldt at udarbejde et årsregnskab efter denne standard end efter ÅRL, men regnskabet vil til gengæld have en højere informationsværdi.

Da IFRS for SMEs ændres med jævne mellemrum, får Erhvervsstyrelsen mulighed for løbende at tillade, at visse bestemmelser i ÅRL kan fraviges, når det er nødvendigt for at anvende IFRS for SMEs, og fravigelsen er mulig inden for rammerne af regnskabsdirektivet. Fravigelser fra lovens almindelige bestemmelser vil primært være aktuelle i forhold til indregning og måling, men vil i særlige tilfælde også kunne være aktuelle for oplysningskrav.

Om standarden vil vinde udbredelse i Danmark, må fremtiden vise. Ud over den praktiske hindring omtalt ovenfor, kan selve ÅRL også udgøre en praktisk hindring, fordi loven nu igen er tilpasset IFRS-indregning og -måling, så langt som det er muligt under hensyntagen til, at direktivet også fortsat skal overholdes.

1.6. Totalharmonisering

En række lempelser for regnskabsklasse B er en følge af EU-direktivernes totalharmoniseringsprincip. Det betyder, at der som udgangspunkt ikke kan fastsættes yderligere krav i ÅRL end dem, der er fastlagt i direktivet for så vidt angår små virksomheder. Totalharmoniseringsprincippet skal medvirke til at sikre en lettelse af virksomhedernes administrative byrder.

Der er dog modifikationer hertil, idet der for små virksomheder omvendt også kræves nogle yderligere oplysninger, som disse virksomheder ikke skal give i dag.

Endvidere kan der kræves et begrænset antal yderligere oplysninger i årsregnskaber for små virksomheder, når dette er udtrykkeligt krævet af den nationale skattelovgivning, eller det er strengt nødvendigt for skatteopkrævningen.

1.7. Ikrafttræden og overgangsregler

Ændringerne træder generelt i kraft med virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2016 eller senere. Det vil fx sige for 2016-kalenderårsregnskaber. Ændringerne kan dog anvendes for regnskabsår, der slutter 31. december 2015 eller senere (fx 2015-kalenderårsregnskaber), hvis det sker systematisk og konsekvent. Det betyder fx, at virksomhederne ikke blot kan

vælge nogle få – måske fordelagtige – regler til implementering i 2015, og så udskyde resten til implementering i 2016.

Virksomheder, der er omfattet af regnskabsklasse C stor, og børsnoterede virksomheder med mindre end 500 medarbejdere kan vente med at følge de skærpede krav om CSR indtil regnskabsår, der begynder 1. januar 2018. Indtil da kan de anvende de nugældende bestemmelser om rapportering om samfundsansvar (eksisterende lovs § 99a), suppleret med et nyt specifikt krav om at rapportere om eventuelle politikker for miljøforhold. Sidstnævnte krav er, jf. lovbemærkningerne, begrundet med, at det overvejes at afskaffe den grønne regnskabspligt.

Ændringerne skal med få undtagelser indregnes med tilbagevirkende kraft. For visse ændringer, som i skemaerne i bilag 1 er markeret med en stjerne (*), kan ændringerne implementeres således, at alene forhold, der indtræffer fra det første regnskabsår, som begynder den 1. januar 2016 eller senere, indregnes efter de nye regler. Ændringerne skal dog implementeres fra og med det tidligste regnskabsår, fra hvilket en virksomhed eventuelt vælger at førtidsimplementere ændringerne.

Erhvervsstyrelsen er bemyndiget til at fastsætte yderligere overgangsregler, i det omfang det er nødvendigt for at lette overgangen til den nye lov.

Ændring med tilbagevirkende kraft – praktisk muligt

I helt særlige tilfælde vil det ikke være praktisk muligt at opgøre tilstrækkeligt pålidelige værdier til at ændre anvendt regnskabspraksis med tilbagevirkende kraft. Fx kan det være vanskeligt at revurdere restværdier for ejendomme, som er anskaffet for 20 år siden, med tilbagevirkende kraft. Tilsvarende kan den amortiserede kostpris være vanskelig at opgøre pålideligt, hvis selskabet ikke er i besiddelse af dokumentation for låneomkostninger vedrørende lån, som er optaget for mange år siden. I disse særlige tilfælde må selskabet beskrive forholdet og implementere ændringerne med fremadrettet virkning.

Fremadrettet virkning

Hvis en eller flere ændringer implementeres med fremadrettet virkning, skal forholdet beskrives i anvendt regnskabspraksis. Endvidere skal både den tidligere anvendte praksis og den nye praksis beskrives for de enkelte poster, indtil virksomheden ikke længere har aktiver eller

forpligtelser, som indregnes efter den tidligere anvendte regnskabspraksis.

Førtidsimplementering

Blandt de virksomheder, der kan overveje førtidsimplementering, er:

- Virksomheder, der efter den nugældende lov ville skifte regnskabsklasse, men med den nye lovs forhøjede størrelsesgrænser kan forblive i nuværende regnskabsklasse.
- Virksomheder, der med den nye lovs forhøjede størrelsesgrænser, rykker ned i regnskabsklasse, og derfor kan få fordel af de reducerede krav til små virksomheder.
- Virksomheder, der ejer investeringsejendomme, men ikke har investeringsvirksomhed som eneste hovedaktivitet. De kan med den nye lov overgå til dagsværdimåling af ejendommene, med værdiregulering i resultatopgørelsen.
- Dattervirksomheder i regnskabsklasse C, som under visse betingelser kan aflægge årsrapport efter reglerne for regnskabsklasse B.
- Mikrovirksomheder, som efter de nye regler kan aflægge årsrapport efter lempeligere regler.
- Virksomheder, der gennemfører en koncernintern virksomheds-sammenslutning i 2015, som behandles efter sammenlægningsmetoden. De kan med den nye lov undlade at tilpasse sammenligningstal.
- En virksomhed, som har tilkøbt en dattervirksomhed og ønsker at gennemføre en omvendt lodret fusion, med dattervirksomheden som det fortsættende selskab. Modervirksomheden anses efter den nye lov for den overtagende virksomhed, hvilket betyder, at goodwill opstået ved køb af dattervirksomheden kan indregnes i åbningsbalancen for den fusionerede virksomhed.

2. Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser

2.1. Definitioner mv.

2.1.1. Ændring i opgørelse af nettoomsætning

Virksomhederne indplaceres fortsat i regnskabsklasserne B, C mellem eller C stor efter de 3 størrelseskriterier 1) nettoomsætning, 2) balancesum og 3) antal ansatte. Jo større virksomheden er, jo flere bestemmelser i ÅRL skal følges.

Nettoomsætning omfatter efter de gældende regler ikke finansielle indtægter, avancer og værdireguleringer, hvilket kan betyde, at mange investerings- og holdingvirksomheder, som har store balancesummer og få ansatte samt lav nettoomsætning baseret på nuværende definition, kan aflægge årsrapport efter reglerne for små virksomheder i regnskabsklasse B.

Der er derfor indsat en ny bestemmelse i § 7, stk. 4, hvorefter virksomheder, der har finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed, som tilsammen mindst svarer til nettoomsætningen, skal anvende summen af nettoomsætningen med tillæg af finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed i stedet for blot nettoomsætningen ved afgørelse af, om virksomheden er lille, mellemstor eller stor.

Finansielle indtægter omfatter:

- positive værdireguleringer af finansielle aktiver,
- gevinster ved realisation af finansielle aktiver, og
- renter, udbytter og andre indtægter knyttet til finansielle aktiver.

Indtægter af investeringsvirksomhed er defineret som:

- positive værdireguleringer af investeringsejendomme efter § 38, og
- realiserede gevinster ved salg af investeringsejendomme.

Modregningsforbuddet i ÅRL gælder også her, således at fx negative værdireguleringer ikke kan modregnes i positive værdireguleringer.

Det præciseres i lovbemærkningerne, at indtægter fra kapitalandele skal indgå i beregningsgrundlaget ud fra den valgte regnskabspraksis. Indregnes kapitalandele i dattervirksomheder til kostpris, skal modtaget udbytte indgå i beregningsgrundlaget, mens årets værdireguleringer skal indgå, hvis kapitalandelene indregnes efter indre værdis metode.

Ændringerne betyder, at en række investerings- og holdingvirksomheder fremover skal aflægge årsrapport efter regnskabsklasse C i stedet for regnskabsklasse B. Det gælder fx mellemholdingselskaber, som kan undlade at aflægge koncernregnskab med henvisning til, at koncernen indgår i en overliggende modervirksomhed. Disse mellemholdingselskaber kan efter de gældende regler ofte aflægge årsrapport efter regnskabsklasse B, men vil fremover blive omfattet af regnskabsklasse C, da værdiregulering af dattervirksomheder mv. skal indgå i nettoomsætningen ved indplacering i regnskabsklasse.

Eksempel

Invest A/S ejer investeringsejendomme og en større værdipapirbeholdning og aflægger efter de gældende regler årsrapport efter reglerne for regnskabsklasse B.

Nedenfor er de seneste to års nøgletal for Invest A/S og de nye størrelsesgrænser for regnskabsklasse B oplyst.

	20X1	20X0	Klasse B
	mio.kr.	mio.kr.	mio.kr.
a) Nettoomsætning	47	44	
b) Indtægter af investeringsvirksomhed	7	11	
c) Finansielle indtægter	67	62	
Sum af b) og c)	74	73	
Sum af b) + c) overstiger a), derfor bruges sum af a) + b) + c) jf. ny § 7, stk. 4	121	117	89
Balancesum	1.875	1.700	44
Antal ansatte	1	1	50

Summen af indtægter af investeringsvirksomhed og finansielle indtægter svarer mindst til nettoomsætningen, hvorfor disse skal tillægges nettoomsætningen til brug for indplacering i regnskabsklasse. Invest A/S har pr. 31.12.20X1 derfor overskredet to af størrelsesgrænserne for regnskabsklasse B – beregnet efter de nye regler – i to på hinanden følgende år, og bliver derfor omfattet af regnskabsklasse C.

Bestemmelsen vedrører udelukkende beregningen af størrelsesgrænserne og medfører således ikke, at finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed skal præsenteres som "nettoomsætning" i resultatopgørelsen.

Den nye bestemmelse i § 7, stk. 4 finder tilsvarende anvendelse ved afgørelse af, om koncernregnskab kan udelades jf. ÅRL § 110 og afgørelse af, om virksomheden kan undtages fra revisionspligt jf. ÅRL § 135.

2.1.2. Ledespåtegning

Virksomheder, som kun har ét ansvarligt ledelsesmedlem, kan fremover undlade at medtage en ledespåtegning. Den digitale indberetning anses i disse tilfælde som dokumentation for ledelsens godkendelse af årsrapporten.

Begrundelsen for ændringen er, at det fremgår direkte af ÅRL, at ledelsen har ansvaret for årsrapporten, hvorfor ledespåtegningen ifølge lovbemærkningerne ingen selvstændig betydning har. Er der flere ledelsesmedlemmer, har ledespåtegningen dog den funktion, at den skærper opmærksomheden på ledelsens ansvar for årsrapporten for de ledelsesmedlemmer, der ikke er direkte involveret i regnskabsudarbejdelsen. Dette argument kan dog også fremføres i tilfælde, hvor der alene er ét ledelsesmedlem, og det kan være vanskeligt at se såvel den tekniske som den besparelsmæssige gevinst ved ophævelsen. Ledespåtegningen har en selvstændig dokumentationsværdi ved eventuel uenighed, når der er mere end ét ledelsesmedlem.

Hvis der ikke medtages en ledespåtegning, skal visse oplysninger medtages i ledelsesberetningen, herunder oplysninger om eventuelt fravalg af revision for det kommende år, erklæring om, hvorvidt virksomheden opfylder betingelserne for fravalg af revision, samt eventuel erklæring om supplerende beretning.

Der er heller ikke længere krav om, at underskriften og datering gives i tilknytning til ledespåtegningen, hvis årsrapporten underskrives digitalt, idet dette ikke er muligt med de kendte digitale løsninger. Underskriverens navn skal dog fremgå i tilknytning til ledespåtegningen.

2.1.3. Begrebet fundamentale fejl ændres til væsentlige fejl

Den gældende lov anvender begrebet fundamentale fejl om meget graverende fejl, som medfører, at tidligere perioders årsregnskaber som helhed ikke gav et retvisende billede.

Bestemmelsen er baseret på den internationale standard IAS 8, *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl*, således som denne var udformet i 2001. IAS 8 er imidlertid ændret siden hen, således at den nu ikke alene omfatter fundamentale fejl, men alle væsentlige fejl. Væsentlige fejl omfatter alle de fejl, som kan påvirke regnskabsbrugerens beslutningstagen. Dette omfatter ikke alene de fejl, som bevirkede, at regnskab ikke gav et retvisende billede. Fundamentale fejl er således en delmængde af væsentlige fejl.

Bestemmelsen tilpasses IAS 8, således at korrektion af væsentlige fejl skal indregnes direkte på egenkapitalen primo, og sammenligningstallene for tidligere år skal tilpasses. På denne måde bliver indeværende års resultat ikke længere påvirket af en væsentlig fejlrettelse, sådan som det er tilfældet i dag. Dette vil være til gavn for bl.a. regnskabsbrugere.

Korrektion af uvæsentlige fejl skal – som i dag – indregnes i resultatopgørelsen. Uvæsentlige fejl kaldes også "lovlige fravigelser", da de på grund af deres uvæsentlighed ikke kan påvirke regnskabsbrugernes beslutningstagen og derfor reelt set ikke indebærer en fejl.

2.1.4. Aktivt marked

I den nugældende lovs bestemmelser om bl.a. måling til dagsværdi anvendes begrebet "velfungerende marked" om et marked, hvor aktiver og forpligtelser handles løbende, og hvor der er gennemskuelighed i prisfastsættelsen. I IFRS 13 om dagsværdi anvendes begrebet "aktivt marked". For at undgå tvivl om, hvorvidt definitionen i ÅRL afviger fra IFRS 13, ændres begrebet "velfungerende marked" til "aktivt marked". I lovens bilag 1, A indarbejdes følgende definition af et aktivt marked:

"Et marked, hvor transaktioner med aktivet eller forpligtelsen finder sted med tilstrækkelig hyppighed og i et tilstrækkeligt omfang til løbende at give prisfastsættelsesoplysninger."

2.1.5. Associeret virksomhed

En associeret virksomhed er i ÅRL defineret som en virksomhed, hvori en anden virksomhed har betydelig, men ikke bestemmende indflydelse. Efter det nye regnskabsdirektiv skal en virksomhed eller dens dattervirksomhed også have en ejerandel i en anden virksomhed, for at det kan være en associeret virksomhed. Besiddelse af kapitalandele er hverken et krav efter nuværende ÅRL eller efter IAS 28, *Investeringer i associerede virksomheder*. For at tilpasse ÅRL til direktivet er loven ændret således, at en virksomhed både skal besidde kapitalandele i en den anden virksomhed og udøve betydelig indflydelse, for at den anden virksomhed betragtes som en associeret virksomhed. Der vil således fremover være en forskel til IAS 28, som dog, jf. lovbemærkningerne, kun forventes at få betydning i få tilfælde, da betydelig indflydelse ofte opnås via ejerskab af kapitalandele med tilhørende stemmerettigheder. I lovbemærkningerne præciseres det, at der på samme måde som efter IAS 28 skal tages højde for potentielle stemmerettigheder.

2.2. Indregning og måling

2.2.1. Åbningsbalance for et nystiftet selskab

Den gældende ÅRL indeholder ikke bestemmelser, der regulerer den regnskabsmæssige behandling af indskud af en aktivitet i et nystiftet selskab, fx i forbindelse med omdannelse af en personlig virksomhed til et aktie- eller anpartsselskab.

Loven præciserer, at enten sammenlægningsmetoden eller overtagelsesmetoden skal anvendes i åbningsbalancen for en nyetableret virksomhed.

Ved anvendelse af sammenlægningsmetoden tages der udgangspunkt i de bogførte værdier i den overtagne virksomhed uden reguleringer til dagsværdi. I lovbemærkningerne præciseres det, at de bogførte værdier skal opgøres med udgangspunkt i den nystiftede virksomheds regnskabspraksis, dvs. som om virksomheden havde ejet aktiverne fra deres oprindelige anskaffelse. Derfor kan der ikke ukritisk tages udgangspunkt i de faktiske bogførte værdier hos indskyder. Hvis en bygning fx er erhvervet for 10 år siden, og der ikke er afskrevet på bygningen i denne periode, så skal den indregnes til oprindelig kostpris, fratrukket 10 års beregnede, akkumulerede afskrivninger.

I helt særlige tilfælde vil det ikke være praktisk muligt at opgøre en pålidelig bogført værdi for et aktiv. I disse helt særlige tilfælde vil virksomheden skulle måle aktivet til dagsværdi, uanset at sammenlægningsmetoden er valgt.

Anvendelsen af bogførte værdier ved stiftelsen af et kapitalselskab må dog ikke samlet set medføre højere værdier end anvendelsen af dagsværdier, idet værdien af nettoaktiverne i åbningsbalancen ikke må overstige dagsværdien, jf. selskabslovens § 36, stk. 1, nr. 4.

Ved en skattefri omdannelse fra enkeltmandsvirksomhed til kapitalselskab skal der, jf. skattelovgivningen, indregnes udskudt skat af goodwill. Selvom dette ikke er i overensstemmelse med IAS 12, *Indkomstskatter* vil det være tilladt ifølge ÅRL, da en sådan fravigelse er forudsat i skattelovgivningen. Se også afsnit 2.2.9.2.

Der er, jf. lovbemærkningerne, ikke krav om at give sammenligningstal for perioder, der ligger før overtagelsen af den indskudte virksomhed.

Da valg af metode har stor betydning for virksomhedens årsrapport, skal der i anvendt regnskabspraksis oplyses om, hvordan aktiver og forpligtelser er indregnet og målt i åbningsbalancen, jf. ÅRL § 53 (se afsnit 2.3.2.3).

Ændringen gælder alene for åbningsbalancer pr. 1. januar 2016 eller senere.

2.2.2. Køb af bestående virksomhed

Det præciseres, at ÅRL's bestemmelser om virksomhedssammenslutninger (ÅRL §§ 121-123) finder anvendelse ved overtagelsen af en bestående virksomhed, uanset om dette er i form af fx et selskab eller en samlet aktivitet, der ikke nødvendigvis er placeret i selskabsform. Præciseringen er indarbejdet i ÅRL § 36, som foreskriver, at aktiver og forpligtelser skal måles til kostpris på tidspunktet for første indregning.

Præciseringen er desuden, jf. lovbemærkningerne, en tilpasning til IFRS 3 om virksomhedssammenslutninger og den eksisterende praksis. Erhvervelse af en samlet aktivitet svarer til at erhverve en dattervirksomhed, og de to former for overtagelse har da også i praksis været behandlet ens. Tilsvarende gælder efter IFRS 3, hvor den regnskabsmæssige behandling er ens, uanset om der erhverves en dattervirksomhed eller en samlet aktivitet.

En virksomhed kan, jf. lovbemærkningerne, defineres som "*en integreret mængde aktiviteter og aktiver, som kan udføres og styres med henblik på at frembringe et afkast i form af udbytte, lavere omkostninger eller andre økonomiske fordele direkte til investorer eller andre ejere, medlemmer eller deltagere*". Dette svarer til definitionen i IFRS 3.

Ændringen skal implementeres med fremadrettet virkning, og gælder derfor ved overtagelse af en aktivitet den 1. januar 2016 eller senere.

2.2.3. Eventualaktiver

Efter den gældende lov skal aktiver indregnes, når det er sandsynligt (mere end 50 % sandsynlighed), at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Loven er tilpasset IFRS, idet det er præciseret, at eventualaktiver først kan indregnes, når det er overvejende sandsynligt, at de vil resultere i, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden. IAS 37, *Hensatte forpligtelser, eventualforpligtelser og eventualaktiver* anvender begrebet "så godt som sikkert" ("virtually certain"). Ifølge lovbemærkningerne anvendes begrebet "overvejende sandsynligt", idet det anses for et mere almindeligt anerkendt udtryk end begrebet "så godt som sikkert".

2.2.4. Immaterielle og materielle anlægsaktiver

2.2.4.1. Opskrivning af immaterielle aktiver, der handles på et aktivt marked, til dagsværdi

Efter den gældende lov kan immaterielle anlægsaktiver ikke opskrives til dagsværdi.

Bestemmelsen er ændret således, at immaterielle anlægsaktiver, der handles på et aktivt marked, kan opskrives til dagsværdi. Fx handles CO₂-kvoter,

fiskekvoter og lignende kvoter på aktive markeder. Som nævnt i afsnit 2.1.4 er der tilføjet en definition på et aktivt marked i lovens bilag A. Bestemmelsen er i overensstemmelse med IAS 38, *Immaterielle aktiver*, hvorefter immaterielle aktiver kan opskrives til dagsværdi, hvis opgørelsen af dagsværdien kan ske med henvisning til et aktivt marked.

Opskrivningen skal, som tilfældet også er ved opskrivning af materielle og finansielle anlægsaktiver, indregnes direkte på egenkapitalen, og et beløb svarende til opskrivningen skal indregnes i "Reserve for opskrivninger" under egenkapitalen. Eventuel udskudt skat tilknyttet opskrivningen overføres fra reserven til udskudte skat under forpligtelser.

2.2.4.2. Reserve for opskrivning kan reduceres med løbende afskrivninger

Ved opskrivning af materielle anlægsaktiver skal et beløb svarende til opskrivningen indregnes som en reserve i posten "Reserve for opskrivninger" under egenkapitalen. Reserven kan efter de gældende regler alene opløses eller formindskes, i det omfang de opskrevne aktiver a) realiseres eller udgår af aktiviteten, b) nedskrives til lavere genindvindingsværdi, c) er forbundet med udskudt skat, der hensættes eller d) tilbageføres på grund af ændret regnskabsmæssigt skøn.

Fremover kan reserven også opløses eller formindskes i det omfang, de opskrevne aktiver reduceres i værdi som følge af afskrivninger. Det beløb, som reserven kan reduceres med, er forskellen mellem afskrivning på grundlag af den bogførte værdi og afskrivning på grundlag af aktivets oprindelige kostpris (dvs. afskrivning af opskrivningen).

Overførsler fra "Reserver for opskrivninger" til posten "Overført resultat" foretages direkte under egenkapitalen og ikke via resultatopgørelsen. Den løbende reduktion af reserven betyder, at virksomhedernes muligheder for at foretage udbetaling af udbytte fremover ikke bliver negativt påvirket af opskrivningerne.

Ændringen er i overensstemmelse med IAS 16, *Materielle anlægsaktiver* og IAS 38, *Immaterielle anlægsaktiver*.

2.2.4.3. Ændring i anvendt regnskabspraksis til opskrivning af anlægsaktiver

Ved ændring i anvendt regnskabspraksis til opskrivning af anlægsaktiver, skal der efter den gældende lov ske tilpasning af sammenligningstal. Dette sker ikke altid i praksis, da det kan være vanskeligt at opgøre dagsværdien af anlægsaktiver tilbage i tid. Bestemmelsen (ÅRL § 51, stk. 2) er ændret, således at disse opskrivninger fremover skal indregnes direkte på egenkapitalen ultimo regnskabsåret, uden tilpasning af sammenligningstal. Ændringen er en

tilpasning til IAS 8, *Anvendt regnskabspraksis, ændringer i regnskabsmæssige skøn og fejl* samt de nærmere krav om omvurdering i IAS 16, *Materielle anlægsaktiver* og IAS 38, *Immaterielle anlægsaktiver*.

2.2.4.4. Tilbageførsel af nedskrivninger

Anlægsaktiver, der ikke løbende reguleres til dagsværdi, skal nedskrives til en lavere genindvindingsværdi.

Efter en ny bestemmelse skal nedskrivningen tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består. Nedskrivning på goodwill kan dog ikke tilbageføres, hvilket er i overensstemmelse med IAS 36, *Værdiforringelse af aktiver*.

Bestemmelsen om tilbageførsel af nedskrivninger er ifølge lovbemærkningerne i overensstemmelse med gældende praksis. Det betyder fx, at hvis en ejendom er nedskrevet som følge af generel nedgang i ejendomspriserne, så skal nedskrivningen tilbageføres, hvis ejendomspriserne stiger igen.

Hvis der er sket nedskrivning af en gruppe af aktiver, som indgår i en samlet pengestrømsfrembringende enhed, kan det få stor betydning, hvordan nedskrivningen fordeles på de forskellige aktiver, idet den del af nedskrivningerne, der vedrører goodwill, ikke kan tilbageføres, hvorimod den del af nedskrivningerne, som vedrører andre aktiver, skal tilbageføres, hvis udviklingen vender og begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består.

2.2.4.5. Revurdering af restværdi

Ifølge ÅRL skal afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver beregnes under hensyntagen til aktivets forventede restværdi efter afsluttet brugstid målt til værdien på tidspunktet for brugstidens begyndelse. Restværdien skal – ligesom afskrivningsperioden mv. – fremadrettet revurderes løbende. Ifølge lovbemærkningerne vil revurdering af restværdien dog alene være relevant for væsentlige aktiver, hvor der på grund af udsving i konjunkturer samt løbende inflation sker betydelige ændringer i den forventede restværdi. Det vil fx være relevant for ejendomme, skibe og fly. Derimod vil det ud fra en væsentlighedsvurdering typisk ikke være relevant at foretage en revurdering af restværdien for så vidt angår produktionsmaskiner, biler og lignende aktiver.

ÅRL bringes med denne ændring i overensstemmelse med IFRS, som kræver løbende revurdering af restværdierne for materielle og immaterielle anlægsaktiver.

For væsentlige aktiver som fx ejendomme, som virksomheden har ejet i en længere periode, kan der være sket væsentlige ændringer i rest-

værdien, siden aktivet blev anskaffet, hvilket medfører mindre afskrivninger fremadrettet. Revurdering af restværdien skal ske med tilbagevirkende kraft efter reglerne om ændring i anvendt regnskabspraksis. Det er dog Deloitte's vurdering, at det i mange tilfælde kan være vanskeligt at opgøre restværdier tilstrækkeligt pålideligt med tilbagevirkende kraft, hvorfor ændringen i mange tilfælde vil skulle implementeres med fremadrettet virkning.

2.2.4.6. Præcisering vedrørende lang levetid og høj restværdi

Det anføres i lovbemærkningerne, at restværdien for aktiver, som forbruges, fx bygninger og maskiner, må antages at være betydeligt lavere end kostprisen ved første indregning. En særligt lang levetid eller en særlig stor restværdi vil, jf. lovbemærkningerne, kunne blive anset for et forsøg på omgåelse af kravet om løbende afskrivninger. Det er derfor vigtigt, at en særligt lang levetid eller en særlig stor restværdi kan begrundes og dokumenteres.

2.2.4.7. Afskrivningsperiode for immaterielle anlægsaktiver

Afskrivningsperioden for immaterielle anlægsaktiver må ikke overstige 20 år efter den gældende lov. Da 20-årsgrænsen er i strid med direktivet, er den ophævet og ændret til, at brugstiden skal antages at være 10 år i de særlige tilfælde, hvor en virksomhed ikke er i stand til pålideligt at skønne over brugstiden.

Hvis en virksomhed omvendt har immaterielle aktiver med en skønnet brugstid på fx 50 år, så skal disse immaterielle aktiver fremover afskrives over 50 år. Ved afskrivning over en særligt lang periode stilles der dog jf. lovbemærkningerne større krav til begrundelsen for, hvorfor netop dette aktiv har en særligt lang levetid (se afsnit 2.3.2.2).

Da regnskabsdirektivet fortsat stiller krav om løbende afskrivning af immaterielle anlægsaktiver, er der på dette område fortsat en forskel til IFRS. Efter IFRS skal goodwill og andre immaterielle anlægsaktiver med såkaldt ubestemmelig levetid ikke afskrives, men årligt testes for værdiforringelse.

2.2.5. Finansielle aktiver og forpligtelser

2.2.5.1. Kapitalandele i fællesledede virksomheder

Direktiverne giver ikke muligheden for at pro rata-konsolidere kapitalandele i fællesledede virksomheder i moderselskabsregnskabet. Derfor er denne mulighed udgået af ÅRL. Det betyder, at kapitalandele i fællesledede virksomheder fremover skal indregnes efter bestemmelserne om associerede virksomheder, dvs. til kostpris, til dagsværdi med opskrivning over egenkapitalen eller efter den indre værdis metode (equity metoden).

Ændringen kan få væsentlig betydning for især virksomheder, som ikke er koncernregnskabspligtige, idet fx nettoomsætning, omkostninger, aktiver og forpligtelser fra fællesledede virksomheder fremover skal indregnes som et nettotal i henholdsvis resultatopgørelsen og balancen.

Muligheden for pro-rata-konsolidering af fællesledede virksomheder i koncernregnskabet opretholdes.

I IFRS skelnes mellem fællesledede virksomheder (joint ventures) og driftsfællesskab (joint operations). Den regnskabsmæssige behandling af fællesledede virksomheder efter ÅRL svarer efter ændringerne til bestemmelserne i IFRS 11, *Fællesledede arrangementer*. Det gælder dog ikke, hvis virksomheden vælger muligheden for pro-rata-konsolidering i koncernregnskabet, som ikke er muligt under IFRS.

IFRS 11 definerer et driftsfællesskab som et arrangement, hvor investorer med fælles kontrol over arrangementet har rettigheder relateret til arrangementets aktiver og har forpligtelser relateret til arrangementets forpligtelser. Et driftsfællesskab skal, jf. IFRS 11, pro rata-konsolideres. Af lovbemærkningerne fremgår det, at et driftsfællesskab, som defineret i IFRS 11, også efter ÅRL kan indregnes ved indregning af en andel af omsætning, omkostninger, aktiver og forpligtelser relateret til aktiviteten (svarende til pro rata-konsolidering) i moderselskabsregnskabet i overensstemmelse med bestemmelserne i IFRS 11, idet der skal lægges vægt på substansen i transaktionen frem for det formelle indhold, jf. ÅRL § 13, stk. 1, nr. 2. Hvis et driftsfællesskab indregnes pro rata efter bestemmelserne i IFRS 11, skal dette beskrives tydeligt under anvendt regnskabspraksis.

2.2.5.2. Undtagelser til måling af finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi og amortiseret kostpris

ÅRL § 37 regulerer, hvilke finansielle aktiver og forpligtelser der skal måles til henholdsvis dagsværdi og amortiseret kostpris. ÅRL § 37 og en ældre bekendtgørelse til ÅRL² indeholder en række undtagelser til de generelle regler. Der er indarbejdet følgende ændringer hertil:

2.2.5.2.1. Egenkapitalinstrumenter, som virksomheden selv har udstedt

En ny bestemmelse undtager egenkapitalinstrumenter, som virksomheden selv har udstedt, herunder tegningsrettigheder (warrants), fra kravet om måling til dagsværdi.

² Bekendtgørelse nr. 263 af 19. april 2004 om undtagelser fra lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven).

Bestemmelsen præciserer – efter Deloittes vurdering – gældende praksis, og medfører således ingen ændringer i praksis. Warrants, optioner mv., som virksomheden udsteder, måles ved udstedelse til det modtagne provenu (som kan være nul fx ved tildeling af warrants til medarbejdere), og der sker ikke efterfølgende genmåling.

2.2.5.2.2. Måling af porteføljeaktier til kostpris

Investering i kapitalandele, der ikke er dattervirksomheder, fællesledede eller associerede virksomheder skal efter den gældende lov måles til dagsværdi.

Kapitalandele, der ikke er børsnoterede, kan være vanskelige at opgøre en pålidelig dagsværdi for. Derfor indregnes de ofte til kostpris i overensstemmelse med dagsværdihierarkiet i ÅRL § 37. Efter en ny bestemmelse kan kapitalandele, der ikke er børsnoterede, fremover måles til kostpris.

Ændringen, der svarer til en undtagelse i IFRS for SMEs, indføres for at lette byrderne for virksomhederne, således at de kan undlade at dokumentere, at der ikke kan opgøres en pålidelig dagsværdi på kapitalandelene, og at de derfor er indregnet til kostpris.

Virksomheder, der ønsker at afspejle værdireguleringer af aktierne i resultatopgørelsen og dagsværdien i balancen, kan fortsat vælge at indregne porteføljeaktier til dagsværdi. Dette vil, alt andet lige, medføre en større egenkapital og påvirke de frie reserver, som kan udloddes. Valget skal ske konsekvent for alle porteføljeaktier og forudsætter, at det er muligt at opgøre dagsværdien af porteføljeaktierne.

2.2.5.2.3. Undtagelser i bekendtgørelsen indarbejdes i loven

Undtagelser fra kravet om måling til dagsværdi af visse finansielle aktiver og forpligtelser er flyttet fra bekendtgørelse nr. 263 af 19. april 2004 til selve loven, herunder undtagelserne vedrørende betinget vederlag i forbindelse med en virksomhedssammenslutning samt undtagelserne vedrørende råvarebaserede kontrakter. Derudover er en række specifikke undtagelser fra kravet om måling til dagsværdi erstattet med en generel bestemmelse, der er formuleret således (§ 37, stk. 3, litra 7):

”... andre finansielle instrumenter med sådanne særlige egenskaber, at instrumenterne i overensstemmelse med, hvad der er almindeligt accepteret, indregnes og måles anderledes end andre finansielle instrumenter.”

Denne generelle bestemmelse skal, jf. lovbemærkningerne, fortolkes i overensstemmelse med den løbende udvikling på regnskabsområdet, herunder især den løbende udvikling i IFRS'erne.

Der er fra ovennævnte bekendtgørelse også overført en undtagelse, hvorefter finansielle aktiver og forpligtelser, der efter § 37, stk. 2 skal måles til amortiseret kostpris, i stedet kan måles til dagsværdi, hvis de er effektivt sikret af et sikringsinstrument, der skal måles til dagsværdi (ny § 37a).

Denne undtagelse sikrer, at både det sikrede og sikringsinstrumentet kan måles til dagsværdi, så tab på det ene opvejes af gevinst på det andet, hvorved formålet med sikring opfyldes og derfor udgør en effektiv regnskabsmæssig sikring.

2.2.5.2.4. Finansielle aktiver og forpligtelser kan indregnes og måles efter IFRS

En ny bestemmelse i § 37 giver mulighed for, at finansielle aktiver og forpligtelser, herunder afledte finansielle instrumenter – som alternativ til lovens bestemmelser – kan indregnes og måles i overensstemmelse med de EU-godkendte IFRS'er samt efterfølgende ændringer, som vedtages af Kommissionen. Vælger virksomheden at anvende denne mulighed, skal der gives de oplysninger om de finansielle aktiver og forpligtelser, som er krævet i de nævnte standarder fx oplysningskravene i IFRS 7 og IFRS 13.

De væsentligste forskelle mellem IFRS og ÅRL i forhold til finansielle instrumenter vedrører især oplysningskravene, hvor IFRS-kravene er mere omfattende. Eksempelvis kræver IFRS beskrivelser af en lang række risici, herunder renterisiko, kreditrisiko og likviditetsrisiko. Derudover indeholder IAS 39 og IFRS 9 langt mere vejledning om indregning og måling af finansielle instrumenter.

Der skal være tale om et konsekvent valg for alle finansielle instrumenter. Vælger virksomheden at anvende undtagelsen, skal alle de krav, som IFRS stiller vedrørende finansielle aktiver og forpligtelser, således følges.

2.2.6. Investeringsvirksomheder

2.2.6.1. Bestemmelse om måling af investeringsaktiver ændres

Virksomheder, der har investeringsvirksomhed som (eneste) hovedaktivitet, kan efter den gældende lov indregne investeringsaktiverne (fx ejendomme og finansielle aktiver) og tilhørende forpligtelser til dagsværdi. Værdireguleringen indregnes i resultatopgørelsen, og der er ikke krav om binding af eventuelle opreguleringer til dagsværdi.

Bestemmelsen (ÅRL § 38, stk. 1) er ændret, således at:

- kravet om "hovedaktivitet" er udgået
- tilhørende gæld ikke fremover må indregnes til dagsværdi

- bestemmelsen fremover ikke kan anvendes for andre investeringsaktiver end investeringsejendomme.

Ovenstående betyder altså, at bestemmelsen ikke længere kan anvendes for finansielle instrumenter. Virksomheder, der i overensstemmelse med ÅRL § 38 har målt andre investeringsaktiver end investeringsejendomme til dagsværdi, kan anvende den indregnede dagsværdi i seneste årsrapport som ny kostpris, ved overgang til de ændrede regler.

Kapitalfonde og ventureselskaber ...

De nye regler betyder, at bl.a. kapitalfonde og ventureselskaber, som indregner sine investeringer i associerede virksomheder og datter-virksomheder til dagsværdi efter ÅRL § 38, fremover skal indregne disse til kostpris, indre værdi eller dagsværdi med indregning af værdiregulering direkte på egenkapitalen og binding af opreguleringer på "Reserve for opskrivninger". Kapitalandele i selskaber, som hverken er datter- eller associerede virksomheder (porteføljainvesteringer), skal fortsat indregnes og måles til dagsværdi jf. ÅRL § 37, dvs. med indregning af værdireguleringer i resultatopgørelsen.

... kan overveje at overgå til IFRS

Kapitalfonde og ventureselskaber, der aflægger årsrapport efter IFRS, kan:

- 1) undlade at udarbejde koncernregnskab jf. undtagelsen i IFRS 10 for "investment entities", og
- 2) måle investeringerne i moderselskabsregnskabet til dagsværdi med indregning af værdireguleringer i resultatopgørelsen.

Muligheden for at undlade at udarbejde koncernregnskab kan – som følge af EU-direktivet – ikke implementeres i ÅRL.

Gæld tilknyttet investeringsejendomme kan efter de nye regler ikke indregnes til dagsværdi, men skal måles til amortiseret kostpris. Renteswaps indgået til sikring af en fast rente skal fortsat måles til dagsværdi efter hovedreglen i ÅRL § 37. Virksomheder, der har indregnet regulering af dagsværdien af renteswappen i resultatopgørelsen efter ÅRL § 38, skal fremover indregne dagsværdiregulering af renteswaps, der er indgået til sikring af en fast rente, og som opfylder betingelserne for regnskabsmæssig pengestrømssikring, direkte på egenkapitalen.

Virksomheder, der ejer investeringsejendomme, men ikke har investeringsaktivitet (som eneste hovedaktivitet), kan således fremover indregne investeringsejendomme til dagsværdi efter ÅRL-bestemmelsen om investeringsejendomme. Det betyder, at:

- dagsværdireguleringer skal indregnes i resultatopgørelsen,
- eventuel opregulering ikke skal bindes på egenkapitalen, og
- der ikke skal afskrives på ejendommene.

Ændringerne af regnskabspraksis til måling af gæld til amortiseret kostpris, indregning af renteswaps på egenkapitalen og måling af ejendomme til dagsværdi skal alle ske med tilbagevirkende kraft, og sammenligningstallene skal tilpasses. Der er ikke krav om tilretning af sammenligningstallene for det 2.-4. sammenligningsår i hoved- og nøgletaloversigten (se afsnit 4.3.2.2). Det betyder fx, at amortiseret kostpris for gælden skal beregnes baseret på det oprindelige modtagne låneprovenu og omkostninger ved lånoptagelsen. Hvis virksomheden vælger at måle ejendomme til dagsværdi efter § 38, skal afskrivninger indregnet i tidligere år tilbageføres. Hvis ejendommene tidligere har været opskrevet til dagsværdi, med indregning af reserve for opskrivninger på egenkapitalen, kan reserven på egenkapitalen overføres til frie reserver. Hvis ejendommene ikke tidligere er opskrevet til dagsværdi, skal dagsværdien opgøres primo og ultimo sammenligningsåret, til brug for tilretning af sammenligningstallene.

Med ændringen sker der en tilpasning af ÅRL's bestemmelser om investeringsejendomme til IFRS. Af lovbemærkningerne fremgår det, at ÅRL § 38 er en rammebestemmelse, som udfyldes af IAS 40, *Investeringsejendomme* og IFRS 13, *Dagsværdimåling*. IAS 40 indeholder bl.a. bestemmelser, der definerer, hvad der kan anses for investeringsejendomme, hvordan ejendomme kan klassificeres som og ophøre med at være klassificeret som investeringsejendomme, og hvordan virksomheden skal forholde sig, hvis der ikke kan beregnes en pålidelig dagsværdi. IFRS 13 indeholder konkret vejledning til, hvilke modeller der kan anvendes ved beregning af dagsværdien på investeringsejendomme og andre aktiver. IFRS 13 anses derfor som egnet til at udfylde ÅRL's rammer for beregning af dagsværdi.

Måling af investeringsejendomme til dagsværdi efter ÅRL § 38 er frivillig. I lovbemærkningerne anføres det, at måling af ejendomme til dagsværdi kan blive meget byrdefuld. Virksomheden skal derfor nøje vurdere, om den har – og ønsker at anvende – de fornødne ressourcer til en løbende dagsværdiberegning af investeringsejendommene. Det understreges også, at den offentlige ejendomsvurdering ikke kan anvendes som udtryk for en dagsværdi, da det er en skattemæssig værdiansættelse, som tjener et andet formål end årsregnskabet.

2.2.6.2. Biologiske aktiver

Bestemmelsen i § 38 om, at biologiske aktiver kan måles til dagsværdi, ændres tilsvarende, idet kravet om hovedaktivitet også udgår af denne bestemmelse. Af lovbemærkningerne fremgår, at IAS 41, *Landbrug* er egnet til at udfylde ÅRL's rammebestemmelse. IAS 41 indeholder detaljerede regler for, hvad der kan anses for biologiske aktiver, hvornår disse skal måles til dagsværdi, og hvordan dagsværdien beregnes.

2.2.7. Omsætningsaktiver

2.2.7.1. Opskrivning af varebeholdninger og andre omsætningsaktiver ophæves

Muligheden for at opskrive varebeholdninger til genanskaffelsesværdi og for at opskrive andre omsætningsaktiver, som ikke løbende reguleres til dagsværdi efter §§ 37 eller 38, til dagsværdi er ophævet.

Begrundelsen er, at opskrivning af varebeholdninger til genanskaffelsesværdi ikke er i overensstemmelse med direktiverne. Det er heller ikke muligt at opskrive varebeholdninger og andre omsætningsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, ifølge IFRS.

2.2.7.2. Tilbageførsel af nedskrivninger

Omsætningsaktiver, der ikke løbende reguleres til dagsværdi, skal nedskrives til en lavere nettorealiseringsværdi. Det præciseres, at en sådan nedskrivning skal tilbageføres, hvis det forhold, der begrunder nedskrivningen, ikke længere består. Det betyder fx, at en nedskrivning af et varelager, som følge af forventede lavere salgspriser, skal tilbageføres, hvis forventningerne ændres til højere salgspriser. Ifølge lovbemærkningerne er ændringen en lovfæstning af gældende praksis.

2.2.8. Egenkapitalen

2.2.8.1. Indregning af aktuarmæssige gevinster og tab skal ske direkte i egenkapitalen

Ved en ydelsesbaseret pensionsordning garanterer virksomheden sine medarbejdere en pension, hvorfor det er arbejdsgiveren, som har risikoen for bl.a. medarbejdernes levetid, afkast af opsparede midler mv. Ændringer i størrelsen af pensionsforpligtelsen, som opstår ved ændringer i forventet levetid mv. (også kaldet aktuarmæssige gevinster og tab), skal efter den gældende lov indregnes i resultatopgørelsen, hvorimod de efter IFRS kan indregnes i anden totalindkomst (i praksis egenkapitalen). For at foretage tilpasning til IFRS skal indregning af aktuarmæssige gevinster og tab fremover ske direkte på egenkapitalen.

Aktuarmæssige gevinster og tab er alene relevant for ydelsesbaserede pensionsordninger, hvilket betyder, at ændringen som udgangspunkt er relevant for virksomheder med udenlandske aktiviteter, da danske pensionsordninger normalt er bidragsbaserede.

Ved bidragsbaserede pensionsordninger betaler virksomheden et aftalt bidrag og frigør sig herved fra alle forpligtelser i forbindelse med pensionsordningen.

Nogle virksomheder har med henvisning til den tidligere IAS 19, *Personaleydelser* anvendt den såkaldte korridormetode, og dermed udskudt indregning af tab vedrørende sine pensionsforpligtelser. Af ikrafttrædelsesbestemmelserne til ÅRL fremgår det, at denne metode kan anvendes til og med regnskabsår, der begynder før den 1. januar 2021. Efter dette tidspunkt kan korridormetoden således ikke længere anvendes, hvilket er en tilpasning til den nuværende udgave af IAS 19.

2.2.9. Forpligtelser

2.2.9.1. Hensatte forpligtelser til omstrukturering

Bestemmelsen om hensatte forpligtelser er tilpasset IFRS, således at hensatte forpligtelser til omstrukturering først skal indregnes, når de er besluttet, og processen med at gennemføre omstruktureringen er påbegyndt. Efter den gældende lov skal hensatte forpligtelser indregnes, når beslutningen er truffet.

En omstrukturering er fx påbegyndt, når de berørte parter er informeret om beslutningen. Det kan fx være, når medarbejderne er informeret om nedskæringer, eller når kontrakter med samhandelspartnere er opsagt.

Begrundelsen er, jf. lovbemærkningerne, at ledelsen omkostningsfrit kan ændre beslutningen, indtil gennemførelsen er påbegyndt, hvorfor det reelt først er på dette tidspunkt, det foreligger en forpligtelse.

2.2.9.2. Udskudt skat ved skattefri virksomhedsomdannelse – præcisering

Det præciseres i lovbemærkningerne, at IAS 12, *Indkomstskatter* kan udfylde lovens rammer vedrørende indregning og måling af udskudt skat. Der er dog den væsentlige forskel, at der efter ÅRL skal indregnes udskudt skat af goodwill ved omdannelse fra enkeltmandsvirksomhed til kapitalselskab, når dette er forudsat i skattelovgivningen, som betingelse for den skattefrie virksomhedsomdannelse. Dette er ikke tilladt efter IAS 12.

2.2.9.3. Udskudt skat må ikke tilbagediskonteres

I overensstemmelse med gældende praksis er det præciseret, at udskudte skatteforpligtelser ikke kan tilbagediskonteres. Disse forpligtelser skal således opgøres til nominel værdi, uanset at betalingen kan ligge flere år ude i fremtiden. Dette er i overensstemmelse med IAS 12.

2.2.9.4. Ledelsens forslag til udbytte kan ikke indregnes som en forpligtelse

Den gældende lov giver mulighed for, at ledelsens forslag til udbytte for regnskabsåret kan indregnes som en forpligtelse, uanset at det ikke på balancedagen er en forpligtelse for virksomheden, jf. definitionen på forpligtelser. For at tilpasse til IFRS er denne valgmulighed ophævet, således at "*For-slag til udbytte for regnskabsåret*" altid skal indregnes som en post under egenkapitalen.

2.3. Præsentation og oplysninger

2.3.1. Præsentation, skemaer og definitioner

2.3.1.1. Nyt balanceskema

Balanceskemaet i beretningsform udgår, og det bliver muligt fremover at anvende et balanceskema i kontoform, hvor både aktiver og passiver opdeles i kort- og langfristede poster. Denne opstillingsform svarer til den, der hyppigst anvendes efter IFRS.

Balancen kan således fremover opstilles i kontoform, hvor aktiver enten opdeles i kort- og langfristede poster eller i omsætningsaktiver og anlægsaktiver. Forskellen mellem de to opstillingsformer vurderes, jf. lovbemærkningerne, som begrænset, idet der i meget stor udstrækning vurderes at være sammenfald mellem definitionerne på henholdsvis kortfristede aktiver og omsætningsaktiver, ligesom der vurderes at være et stort sammenfald mellem definitionerne på henholdsvis langfristede aktiver og anlægsaktiver. Hovedposten "Hensatte forpligtelser" indgår ikke i det nye skema, da den ikke findes i IFRS. Hensatte forpligtelser skal under IFRS i stedet klassificeres som henholdsvis langfristede eller kortfristede forpligtelser.

2.3.1.2. Kort- og langfristede aktiver

Kortfristede aktiver defineres som i IAS 1, *Præsentation af regnskaber*. Langfristede aktiver defineres som aktiver, der ikke anses for kortfristede.

Et aktiv klassificeres som kortfristet, hvis det opfylder et af følgende kriterier:

- Det forventes realiseret, eller det besiddes med salg eller forbrug for øje, som led i virksomhedens normale driftscyklus.

- Det besiddes primært med handel for øje.
- Det forventes realiseret inden for 12 måneder efter balancedagen.
- Det er i form af likvider, medmindre det er underlagt begrænsninger, som gør, at det ikke kan omsættes eller anvendes til at indfri en forpligtelse i mindst 12 måneder efter balancedagen.

2.3.1.3. Tilpasning af skemaer i øvrigt

For at tilpasse skemaerne til direktiverne og IFRS foretages en række andre konsekvensrettelser, herunder udgår posten "Igangværende arbejder for fremmed regning", da denne post ikke fremgår af direktiverne.

Som en tilpasning til kravet om oplysninger om særlige poster (se nedenfor) ændres posten i resultatopgørelsen "Nedskrivning af omsætningsaktiver, bortset fra finansielle omsætningsaktiver" til "Nedskrivning af omsætningsaktiver, som overstiger normale afskrivninger".

2.3.1.4. Præcisering vedrørende kort- og langfristede forpligtelser

I lovbemærkningerne præciseres det, at der er en forskel i klassifikationen af langfristede forpligtelser efter ÅRL i forhold til efter IFRS. Dette skyldes, at lån med en lang løbetid ofte kan opsiges af banken med kort varsel, jf. standardvilkårene i de danske bankers låneaftaler. Lån med sådanne standardvilkår, som indeholder en reel adgang for banken til at kræve lånet indfriet med kort varsel, kan ikke klassificeres som langfristet efter IFRS, da virksomheden ikke kan være sikker på, at lånet kan opretholdes i hele det kommende regnskabsår.

Efter ÅRL (§ 26, stk. 3) klassificeres forpligtelser, som forfalder til betaling inden for et år efter regnskabsårets udløb, som kortfristede. Hvis långiver ifølge standardbetingelserne har mulighed for at opsiges lånet med fx en frist på 30 dage, skal der foretages en vurdering af, hvor sandsynligt det er, at lånet bliver opsagt. Hvis en opsigelse vurderes som usandsynlig inden for de kommende 12 måneder, skal lånet klassificeres som langfristet. I modsat fald skal det klassificeres som kortfristet. Efter IFRS skal lånet under alle omstændigheder klassificeres som kortfristet.

I lovbemærkningerne præciseres det også, at hvis der er knyttet særlige betingelser (covenants) til lånet, og virksomheden har overtrådt disse pr. balancedagen, skal lånet klassificeres som kortfristet, uanset om långiver efter balancedagen har tilkendegivet, at lånet ikke vil blive opsagt som følge af overtrædelsen af lånebetingelserne. Her er tilsagnet fra långiver en efterfølgende begivenhed, som der ikke skal reguleres for i regnskabet, men som virksomheder i regnskabsklasse C og D skal oplyse om i noterne (se afsnit 4.2.2.13). På dette punkt er definitionen i ÅRL således i overensstemmelse med IFRS, men for nogle virksomheder kan det være en ændring i praksis i

forhold til den måde, bestemmelsen har været fortolket efter den gældende ÅRL.

2.3.1.5. Muligheden for modregning af forudbetaling fra kunder udgår

Bestemmelsen i ÅRL, som i dag giver mulighed for at modregne forudbetalinger fra kunder i aktivposterne varebeholdninger og igangværende arbejder, er ophævet. Begrundelsen er, jf. lovbemærkningerne, at det er i strid med IFRS, og at det vurderes at være en valgmulighed, som ikke har været anvendt i større udstrækning i praksis.

Ændringen har, jf. lovbemærkningerne, ingen betydning for præsentation af acontobetalinger på entreprisekontrakter (igangværende arbejder for fremmed regning). Det beløb, der indregnes i balancen vedrørende entreprisekontrakter, er udtryk for et tilgodehavende hos kunden. Dette tilgodehavende nedbringes med de modtagne acontobetalinger. Hvis de modtagne betalinger overstiger værdien af entreprisekontrakten, og derfor er reelle forudbetalinger, skal de – som efter gældende praksis – indregnes som forudbetalinger under forpligtelser i balancen.

2.3.2. Anvendt regnskabspraksis

2.3.2.1. Aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi

Direktivet kræver, at der gives en række oplysninger i noterne til årsregnskabet vedrørende finansielle instrumenter og andre aktiver, som måles til dagsværdi. Dette implementeres dels ved en ændring af kravene til beskrivelse af anvendt regnskabspraksis og dels ved nye notekrav (ny ÅRL § 58a og § 58 b), jf. nedenfor.

Kravet til beskrivelse af anvendt regnskabspraksis præciseres, idet der er indsat et nyt krav om, at der for aktiver, som måles til dagsværdi, og hvor denne ikke måles på basis af observationer i et aktivt marked, skal oplyses om de værdiansættelsesmodeller og -teknikker, som er anvendt ved opgørelsen af dagsværdien.

Oplysningskravet omfatter fx den situation, hvor måling sker efter bestemmelsen i ÅRL § 37, stk. 1, 4. pkt., og svarer til niveau 3-måling i dagsværdihierarkiet i IFRS 13, *Dagsværdimåling*. I lovbemærkningerne anføres det, at IFRS 13 indeholder en række oplysningskrav til virksomheder, som måler deres aktiver til dagsværdi, og at denne standard kan anvendes som vejledning til, hvordan ÅRL's generelle oplysningskrav kan opfyldes.

Hvis beregning af dagsværdi fx er baseret på en DCF-model, skal dette, jf. lovbemærkningerne, fremgå af afsnittet om anvendt regnskabspraksis. Det skal desuden oplyses, om beregningen er baseret på flerårige budgetter og

en terminalperiode, ligesom der skal gives andre relevante oplysninger, som konkret skønnes nødvendige for regnskabsbrugeren.

Kravet om at oplyse om beregningsmetode ved måling til amortiseret kostpris ophæves, idet amortiseret kostpris anses for at være en almindeligt anerkendt metode, som det ikke vurderes nødvendigt at få beskrevet.

2.3.2.2. Ændring vedrørende afskrivningsperiode for immaterielle aktiver

Efter den gældende lov skal afskrivningsperioder for immaterielle anlægsaktiver, som overstiger 5 år, oplyses og begrundes konkret og fyldestgørende. I overensstemmelse med direktivet ændres kravet, således at afskrivningsperioden for goodwill altid skal forklares. Der er ikke krav om at begrunde afskrivningsperioden for andre immaterielle aktiver end goodwill.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at begrundelsen skal være særligt fyldestgørende, hvis afskrivningsperioden er særlig kort eller meget lang i forhold til andre virksomheder i samme branche.

2.3.2.3. Præcisering vedr. virksomhedssammenslutninger

Det præciseres, at afsnittet om anvendt regnskabspraksis skal indeholde en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis for virksomhedssammenslutninger. Det skyldes, at den anvendte metode kan have en betydelig indflydelse på regnskabets tal, særligt i de tilfælde, hvor der kan vælges mellem overtagelsesmetoden og sammenlægningsmetoden, fordi virksomhederne er underlagt samme interesses bestemmende indflydelse.

Det er, jf. lovbemærkningerne, ikke tilstrækkeligt at oplyse, hvilken overordnet metode der er anvendt. Ved brug af overtagelsesmetoden skal det oplyses, hvordan metoden er anvendt, fx hvordan aktiver og forpligtelser er omvurderet til dagsværdi, herunder de anvendte forudsætninger. Ved brug af sammenlægningsmetoden skal det oplyses, om sammenlægningen anses for gennemført pr. den faktiske sammenlægningsdato (se mere om denne mulighed i afsnit 5.4.2), eller om den anses for gennemført ved regnskabsårets start med tilpasning af sammenligningstal.

Afsnittet skal alene medtages, når der i regnskabsåret eller sammenligningsåret er gennemført væsentlige virksomhedssammenslutninger.

2.3.3. Noter

2.3.3.1. Nyt krav om noter i rækkefølge

Som følge af et direktivkrav skal noterne fremover præsenteres i samme rækkefølge, som de poster i resultatopgørelsen og balancen, de vedrører (ny § 52a). Ifølge lovbemærkningerne er dette ikke til hinder for, at en note kan

dække flere poster i resultatopgørelsen og balancen. Eksempelvis kan skatnoten vedrøre både poster i resultatopgørelsen og i balancen. Noten skal i sådanne tilfælde nummereres ud fra, hvor den første gang er relevant. Kravet er heller ikke til hinder for, at oplysning om anvendt regnskabspraksis placeres før regnskabsopstillingerne.

Efter Deloitte's opfattelse er der tale om et besynderligt krav, som ikke er i trit med den internationale udvikling på regnskabsområdet. Det gælder både i forhold til IASB's igangværende "Disclosure Initiative" og udviklingen blandt især de større virksomheder, hvor man netop ser en spændende udvikling med fx gruppering af regnskabs noter i forhold til regnskabs poster eller i forhold til deres relevans.

2.3.3.2. Nyt notekrav om modregning

ÅRL indeholder et generelt forbud mod modregning i § 13, stk. 1, nr. 8. ÅRL § 50 indeholder en undtagelse hertil, idet indtægter og omkostninger ved regnskabsmæssig sikring kan modregnes. Som følge af et direktivkrav skal de modregnede beløb fremover oplyses som bruttobeløb i noterne.

2.3.3.3. Nyt notekrav om særlige poster samt ophør af begrebet ekstraordinære poster

Virksomhederne skal fremover oplyse om særlige poster. Det nye krav indebærer efter lovbemærkningerne et paradigmeskifte over imod en mere principbaseret regulering, hvor poster, der ud fra en konkret vurdering anses for særlige, skal oplyses. Efter den gældende lov skal der også oplyses om visse poster, idet disse pr. definition har været anset for særlige. Det er vigtigt at være opmærksom på, at kravet er et notekrav og ikke et krav om en ny linje i resultatopgørelsen.

Særlige poster

Bestemmelsen (ny § 67a) er formuleret sådan:

Virksomheden skal oplyse om størrelsen og arten af indtægts- eller omkostningsposter, som er særlige på grund af deres størrelse eller art. Der skal herunder gives oplysning om årets:

1. tilbageførsler af nedskrivninger på omsætningsaktiver*
2. nedskrivninger af omsætningsaktiver, som overstiger normale nedskrivninger*
3. nedskrivninger på anlægsaktiver og

4. tilbageførsel af nedskrivninger på anlægsaktiver.

**Svarer til § 58 i den gældende ÅRL.*

En post skal anses for særlig, hvis den efter størrelse eller art afviger i forhold til de udsving, der almindeligvis ville forventes af virksomheden, og som derfor har betydning for regnskabsbrugernes forståelse af virksomhedens regnskab og udvikling. Som eksempler på forhold, der på grund af deres art kan anses for særlige, er der i lovbemærkningerne nævnt:

- Nedskrivninger af varebeholdninger til nettorealisationsværdi eller nedskrivning af materielle anlægsaktiver til genindvindingsværdi samt tilbageførsler af sådanne nedskrivninger
- Omstruktureringer af virksomhedens aktiviteter og tilbageførsler af hensatte forpligtelser til omstruktureringer
- Afhændelse af materielle anlægsaktiver
- Afhændelse af investeringer
- Afgørelse af retssager
- Tilbageførsel af andre hensatte forpligtelser.

Hverken opstillingen i selve loven eller i lovbemærkningerne, jf. ovenfor, kan anses som udtømmende.

Det bør ved oplysning om særlige poster anføres, hvilken post i resultatopgørelsen den særlige post indgår i. Endvidere vil det være hensigtsmæssigt at oplyse om flere særlige poster samlet, hvis de vedrører samme forhold. Det kunne fx være en omstrukturering, hvor der fx indgår poster i både andre eksterne omkostninger og personaleomkostninger.

Kravet skal ses i sammenhæng med, at resultatposterne ekstraordinære indtægter og omkostninger udgår. Særlige poster omfatter dog flere typer af transaktioner, end ekstraordinære poster gjorde.

Som anført er det værd at bemærke, at særlige poster – i modsætning til de nuværende ekstraordinære poster – ikke er en selvstændig linje i resultatopgørelsen.

2.3.3.4. Anlægsaktiver, som måles til opskrevet værdi

Oplysningskravet for anlægsaktiver, som måles til opskrevet værdi, tilpasses til direktivet. Efter de gældende regler skal forskelsbeløbet mellem den opskrevne værdi og den værdi, der ville have været indregnet, hvis opskrivningen ikke var foretaget, oplyses. Kravet ændres, således at der stilles krav om at oplyse den regnskabsmæssige værdi af posten, som ville have været ind-

regnet, hvis opskrivningen ikke havde været foretaget. Det gør det lettere at sammenligne med en virksomhed, som ikke opskriver anlægsaktiver.

Endvidere skal der oplyses om bevægelsen i opskrivningshenlæggelsen under egenkapitalen, herunder om saldoen primo, tilgang i løbet af året, årets tilbageførsler, årets afskrivninger, afgang i løbet af året og størrelsen af saldoen ultimo. Oplysningerne kan gives i en eventuel egenkapitalopgørelse eller i noterne. Efter direktivet skal der også gives en forklaring af den skattemæssige behandling af opskrivningerne, men dette forudsættes oplyst under anvendt regnskabspraksis, hvorfor der ikke er indarbejdet et særskilt oplysningskrav herom.

2.3.3.5. Finansielle instrumenter og andre aktiver, som måles til dagsværdi

For aktiver og forpligtelser, som måles til dagsværdi, og hvor dagsværdien ikke kan måles på basis af observationer på et aktivt marked, skal der oplyses om de centrale forudsætninger, som indgår i beregningen af dagsværdien. Forudsætningerne omfatter typisk afkastkrav og forventede ind- og udbetalinger vedrørende henholdsvis aktivet og forpligtelsen. Oplysningerne kan gives samlet for en kategori af aktiver eller for en gruppe af aktiver, hvis forudsætningerne i kategorien eller gruppen ikke afviger væsentligt indbyrdes. Det nævnes i lovbemærkningerne, at oplysningskravene i IFRS 13, *Dagsværdimåling* kan anvendes som vejledning til opfyldelse af lovens krav.

Oplysningskravet, som følger af et direktivkrav, skal ses i sammenhæng med kravet om at oplyse om de værdiansættelsesmodeller og -teknikker, som er anvendt ved opgørelsen af dagsværdien i anvendt regnskabspraksis (se afsnit 2.3.2.1).

Eksempel – investeringsejendomme

I lovbemærkningerne nævnes det, at der for investeringsejendomme, som måles til dagsværdi efter en DCF model, fx skal oplyses om

- diskonteringssats
- forventet inflation
- tomgang i ejendommen mv.

Endvidere skal der oplyses om

- hvordan der tages højde for forventet inflation
- ændring i huslejeniveau
- vedligeholdelse mv.

Efter Deloitte's vurdering kan det også være relevant at oplyse, hvordan terminalværdien er opgjort, eventuelle usikkerheder forbundet med fastsættelsen af fx diskonteringssatsen, og om en ekstern vurderingsmand har medvirket ved fastsættelsen af dagsværdien.

For hver klasse af afledte finansielle instrumenter (fx valutaterminskontrakter, renteswaps, optioner og futures) skal der endvidere gives oplysninger om omfanget og karakteren af instrumentet, ligesom der skal gives oplysning om væsentlige betingelser, som kan få betydning for beløbet, tidspunktet og sikkerheden for fremtidige pengestrømme.

Eksempel – valutaterminskontrakt

I lovbemærkningerne er der medtaget et eksempel, hvor der for en valuta-terminkontrakt fx skal oplyses om de væsentligste aftalevilkår, herunder valuta, mængde og løbetid. Endvidere skal der oplyses om sikkerheden for pengestrømme, hvorfor der kan være behov for at oplyse om modparten i transaktionen.

Baggrunden for oplysningskravet er, at afledte finansielle kontrakter kan udgøre en lille post i regnskabet, men med en stor risiko for tab eller gevinst for virksomheden.

2.3.3.6. Oplysning om goodwill og badwill, når equity-metoden anvendes

Som et nyt krav skal der oplyses om de positive og negative forskelsbeløb (henholdsvis goodwill og badwill), som konstateres ved indregning af kapitalandele efter equity-metoden (jf. § 43a). Oplysningskravet gælder, uanset om kapitalandelen indregnes efter overtagelsesmetoden eller efter sammenlægningsmetoden. Det beløb, der skal oplyses, er forskellen mellem kostprisen og nettoaktiver opgjort efter enten overtagelsesmetoden eller sammenlægningsmetoden.

2.3.3.7. Eventualforpligtelser mv.

Bestemmelsen om oplysning om eventualforpligtelser tilpasses direktiverne.

Det gældende krav om at oplyse om pensionsforpligtelser udgår, da disse altid skal indregnes i balancen, mens kravet om at oplyse om diskonterede veksler udgår, da disse stort set aldrig anvendes i praksis.

Det gældende krav om at oplyse om pant eller anden sikkerhed i aktiver videreføres, men det er dog præciseret, at der ud over at oplyse om det samlede omfang af pantsætningerne og de pantsatte aktivers samlede regnskabsmæssige værdi, også skal oplyses om det samlede omfang af sikkerhedsstillelser og den samlede regnskabsmæssige værdi af de aktiver, der er stillet til sikkerhed.

Som efter den gældende lov skal der oplyses særskilt om eventualforpligtelser overfor tilknyttede virksomheder. I overensstemmelse med direktiverne skal der – som noget nyt – også oplyses om pant og sikkerhedsstillelser overfor tilknyttede virksomheder. Endvidere skal der – som noget nyt – sær-

skilt oplyses om eventualforpligtelser, pant og sikkerhedsstillelser overfor associerede virksomheder.

2.3.3.8. Tilgodehavender hos ledelsesmedlemmer

Kravet om at oplyse om tilgodehavender og sikkerhedsstillelse for ledelsen er ændret, således at det ikke alene gælder for kapital­selskaber, men for alle virksomheder, herunder også for interessentskaber, kommanditselskaber og andelsselskaber.

Som noget nyt skal der oplyses om nedskrivninger på ledels­eslån, herunder skal det oplyses, hvis der er givet helt eller delvist afkald på indregnede beløb.

Ulovlige ledels­eslån ydet af kapital­selskaber skal ifølge selskabsloven tilbagebetales. Selskabets ledelse kan efter selskabsloven ifalde et personligt erstatningsansvar for eventuelle tab på ulovlige ledels­eslån.

2.3.3.9. Virksomhedens beholdning af egne kapitalandele

Fremover skal oplysninger om egne kapitalandele som hovedregel gives i ledelsesberetningen. Af lovbemærkningerne fremgår det, at oplysningerne kan gives i en note, hvilket medfører, at oplysningen omfattes af revisionen.

3. Ændringer, der alene vedrører regnskabsklasse B

De ændringer, der alene gælder for virksomheder i regnskabsklasse B, er opsummeret nedenfor. Virksomheder i regnskabsklasse B skal også være opmærksomme på de ændringer, der gælder for alle regnskabsklasser, jf. afsnit 2. Hvis en virksomhed har tilvalgt at følge visse bestemmelser i regnskabsklasse C eller D, kan ændringer i disse bestemmelser også få betydning for den pågældende virksomhed. Virksomheder i regnskabsklasse B, som fx frivilligt har valgt at indregne udviklingsomkostninger i balancen, skal eksempelvis være opmærksomme på, at også det nye krav om at binde et beløb, svarende til de indregnede udviklingsomkostninger, på en reserve under egenkapitalen gælder for dem.

3.1. Fravalg af revision og udvidet gennemgang

Flere virksomheder får mulighed for at fravælge revision og/eller får mulighed for at vælge revision efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder (kaldet udvidet gennemgang - ÅRL § 135).

- **Fravalg af revision:** Størrelsesgrænserne er uændrede, men beregningsreglerne ændres for virksomheder, der ejer kapitalandele i datter- og associerede virksomheder (såkaldte "holdingvirksomheder"), jf. nedenfor.
- **Valg af udvidet gennemgang:** Der gælder samme størrelsesgrænser som for regnskabsklasse B, og disse er forøget (se afsnit 1.1). Endvidere ændres beregningsreglerne for "holdingvirksomheder", jf. nedenfor.

Nye beregningsregler

Nye beregningsregler i ÅRL § 110 finder også anvendelse ved opgørelse af størrelsesgrænserne for, hvornår en "holdingvirksomhed" kan fravælge revision eller kan vælge udvidet gennemgang. Det betyder, at virksomheden kan opgøre nettoomsætning og balancesum:

- a) På konsolideret niveau, dvs. efter interne eliminerings (nyt) og udligning af kapitalandele (som efter nuværende lov) eller
- b) Før interne eliminerings og udligning af kapitalandele og i så fald tillægge lovens størrelsesgrænser 20 %.

Bemærk, at associerede virksomheder skal indgå med 100 % ved beregning af størrelsesgrænserne, og der skal foretages 100 % eliminering af transaktioner med associerede virksomheder ved brug af metoden omtalt under a).

De gældende og de nye størrelsesgrænser er vist nedenfor:

	Hidtidige grænser	Nye grænser	
	Enkelt-selskab og "holdingvirksomhed" før eliminerings	a) Enkelt-selskab og "holdingvirksomhed" efter eliminerings	b) "Holdingvirksomhed" før eliminerings
Fravalg af revision			
Balancesum (mio. kr.)	4	4	4,8
Nettoomsætning (mio. kr.)	8	8	9,6
Antal ansatte	12	12	12
Valg af udvidet gennemgang			
Balancesum (mio. kr.)	36	44	52,8
Nettoomsætning (mio. kr.)	72	89	106,8
Antal ansatte	50	50	50

Metode b) er mest simpel, idet der ikke skal ske interne eliminerings til brug for vurderingen. Hvis der er omfattende koncernintern samhandel, vil metode a) dog oftere medføre, at grænserne ikke overskrides.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at selvom valg af metode ikke direkte er omfattet af ÅRL's kontinuitetskrav, så skal den valgte metode som udgangspunkt anvendes konsekvent over tid. Af lovbemærkningerne fremgår det dog også, at skift af metode kan være relevant, fx hvis der sker ændringer i virksomhedens aktiviteter.

Skift af metode

Det fremgår ikke præcist af lovbemærkningerne, hvilke situationer der berettiger et skift af metode. Efter Deloitte's vurdering kan det fx være, hvis omfanget af koncerninterne transaktioner ændres, idet metodevalg kan få afgørende betydning for indplacering i regnskabsklasse, når der er omfattende koncernintern handel.

3.2. Lempelser - totalharmonisering

EU-direktivernes totalharmoniseringsprincip betyder, at ÅRL's krav til virksomheder i regnskabsklasse B skal tilpasses direktivet. Derfor er der følgende ændringer til oplysningskrav for virksomheder i regnskabsklasse B (se mere i bilag 1, skema 2):

3.2.1. Oplysningskrav, der ophæves for virksomheder i regnskabsklasse B

- Krav om egenkapitalopgørelse (§ 56).
- Krav om at specificere eventualforpligtelser. Virksomheder i regnskabsklasse B skal fremover oplyse om den samlede størrelse af sine eventualforpligtelser, herunder leasing-, kautions- og garantiforpligtelser samt andre eventualforpligtelser, som ikke er indregnet i balancen. Efter den gældende lov skal der gives oplysninger særskilt for hver kategori af de nævnte forpligtelser (§ 64).
- Oplysning om den største koncern, som virksomheden er en del af (§ 71).
- Oplysninger om navn, hjemsted og retsform for kapitalandele i dattervirksomheder, associerede virksomheder, I/S'er og K/S'er, samt oplysninger om ejerandel, egenkapital og resultat ifølge seneste godkendte årsrapport for datter- og associerede virksomheder. (§ 72).
- Oplysninger om tilgodehavende hos – eller sikkerhedsstillelse for – ledelsesmedlemmer i en eventuel modervirksomhed og personer, som står ledelsesmedlemmer i virksomheden eller modervirksomheden særligt nær (§ 73).
- Oplysningskrav om virksomhedskapital (§ 75).

Selvom ovenstående noter ikke længere kræves efter ÅRL, kan virksomhederne dog altid medtage en eller flere af disse noter frivilligt. Det kunne fx være en egenkapitalopgørelse, som er med til at sikre regnskabslæser en forståelse af sammenhængen mellem årets resultat i resultatopgørelsen og posteringerne på egenkapitalen.

3.3. Nye oplysningskrav mv.

Selvom der med loven er indført et totalharmoniseringsprincip, indføres der nogle få nye notekrav til små virksomheder. Disse omtales nedenfor.

3.3.1. Resultatdisponering

Resultatdisponeringen skal fremover placeres i tilknytning til resultatopgørelsen. Den kan således ikke længere præsenteres under egenkapitalen. Det fremgår ikke af den gældende lov, hvordan ekstraordinært udbytte skal præsenteres, hvilket har givet anledning til tvivlsspørgsmål. Dette er afklaret ved indsættelse af et særskilt krav om, at ekstraordinært udbytte skal fremgå

særskilt af resultatdisponeringen. Det gælder også ekstraordinært udbytte, som er udloddet efter regnskabsårets udløb. Oplysningen skal sikre, at generalforsamlingen kan træffe beslutning om anvendelse af årets overskud eller dækning af underskud på et oplyst grundlag, idet de frie reserver, som er oplyst i årsrapporten, ikke kan udloddes på den ordinære generalforsamling, hvis de er udloddet som ekstraordinært udbytte.

Resultatdisponeringen kan fx præsenteres sådan:

Forslag til resultatdisponering	t.kr.
Udbytte for regnskabsåret indregnet under egenkapitalen	100
Ekstraordinært udbytte indregnet under egenkapitalen	50
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	200
Overført resultat	250
	600
Ekstraordinært udbytte udloddet efter regnskabsårets udløb	200

Ledelsens forslag til udbytte skal derudover fremgå som en særskilt post i egenkapitalen under overført overskud eller underskud. Muligheden for at indregne ledelsens forslag til udbytte som en forpligtelse ophæves (se afsnit 2.2.9.4).

3.3.2. Ledelsesberetning

I ledelsesberetningen, som genindføres for regnskabsklasse B, skal der oplyses om:

- Virksomhedens væsentligste aktiviteter
- Eventuelle væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold.

De nævnte oplysninger, som skal gives i ledelsesberetningen, svarer til oplysninger, som efter den gældende lov skal gives i noterne. Begrundelsen for fremover at kræve disse oplysninger i en ledelsesberetning er, at det som følge af direktivet (maksimumharmonisering) ikke er muligt at kræve oplysningerne i noterne. Af lovbemærkningerne fremgår det, at oplysningerne fortsat kan gives i noterne. Konsekvensen af at medtage oplysningerne i noterne i stedet for i ledelsesberetningen er, at oplysningerne bliver omfattet af revisionen. Hvis oplysningerne gives i noterne, er der ikke krav om at medtage en ledelsesberetning.

Deloitte anbefaler, at selskaber i regnskabsklasse B giver de nævnte oplysninger i en ledelsesberetning. En ledelsesberetning har en mere

central og synlig placering end noterne, og de nævnte oplysninger er væsentlige for regnskabsbrugernes forståelse og vurdering af virksomheden.

3.3.3. Noter

I overensstemmelse med kravene i direktivet skal virksomheder i regnskabsklasse B fremover oplyse om:

- Nedskrivninger på ledelselån, herunder skal det oplyses, hvis der er givet afkald på indregnede beløb (jf. afsnit 2.3.3.8)
- Det gennemsnitlige antal ansatte.

Virksomheder i regnskabsklasse B, som indregner indirekte produktionsomkostninger i varebeholdninger og egenfremstillede anlægsaktiver, skal fremover ikke oplyse i anvendt regnskabspraksis, at dette sker efter tilvalg af reglerne for regnskabsklasse C. Det skyldes, at muligheden for at indregne indirekte produktionsomkostninger nu er tilføjet i bestemmelserne for regnskabsklasse B.

4. Ændringer, der vedrører forskellige regnskabsklasser

4.1. Regnskabsklasse C mellem

4.1.1. Arrangementer, som ikke er indregnet i balancen

Mellemstore og store virksomheder skal oplyse om arrangementer, som ikke er indregnet i balancen, herunder det forretningsmæssige formål med arrangementerne. Sådanne arrangementer er fx de såkaldte Special Purpose Entities (SPEs), som ikke måtte være omfattet af definitionen på en dattervirksomhed.

Efter den nuværende lov skal store virksomheder også oplyse om de risici og fordele, der er forbundet med arrangementerne, og den finansielle indvirkning heraf. Efter lovændringen skal mellemstore virksomheder nu også give sidstnævnte oplysninger.

4.2. Regnskabsklasse C og D

4.2.1. Indregning og måling

4.2.1.1. Indirekte produktionsomkostninger – ikke længere krav om indregning for anlægsaktiver

Mellemstore og store virksomheder skal efter den gældende lov indregne indirekte produktionsomkostninger i kostprisen for både anlægs- og omsætningsaktiver. Dette er ændret, således at der fremover alene er krav om indregning af indirekte produktionsomkostninger i varebeholdninger. Virksomhederne kan fortsat vælge at indregne indirekte produktionsomkostninger i kostprisen for andre aktiver, fx materielle og immaterielle anlægsaktiver. Ændringen fjerner en uoverensstemmelse i forhold til IFRS, som ikke tillader indregning af indirekte produktionsomkostninger på fx udviklingsprojekter.

Ændringen gør det lettere at indregne egenfremstillede aktiver, herunder udviklingsomkostninger, i balancen, da virksomhederne kan undlade at opgøre og fordele indirekte produktionsomkostninger. Til gengæld reducerer omkostningerne så resultatet og egenkapitalen, i takt med at de afholdes, og ikke i takt med afskrivning af aktiverne.

4.2.2. Præsentation og oplysninger

4.2.2.1. Egenkapitalopgørelse bliver krav

Virksomheder i regnskabsklasse C og D skal fremover medtage en egenkapitalopgørelse som et særskilt element, og ikke blot i noterne. Det nye krav betyder, at egenkapitalopgørelsen kan medtages umiddelbart efter balancen, sådan som praksis er mange steder i dag. Dette ville ikke være muligt, hvis egenkapitalopgørelsen skulle vises i noterne, idet noterne fremover skal præsenteres i den rækkefølge, hvori posterne er præsenteret i resultatopgørelsen og balancen (se afsnit 2.3.3.1).

Egenkapitalopgørelsen skal indeholde samme oplysninger som efter de gældende krav samt – som noget nyt – oplyse om til- og afgang i posten ”Reserve for udviklingsomkostninger” (jf. afsnit 4.3.1.1 nedenfor). Endvidere skal ledelsens forslag til beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab fremgå af egenkapitalopgørelsen.

4.2.2.2. Ophørte aktiviteter

Kravet om oplysninger om ophørte aktiviteter er tilpasset IFRS 5, *Anlægsaktiver bestemt for salg og ophørte aktiviteter* således, at virksomheder i regnskabsklasse C og D i én linje i resultatopgørelsen og i balancen særskilt skal præsentere de aktiviteter, der ifølge en samlet plan skal afhændes, lukkes eller opgives, forudsat de kan udskilles fra virksomhedens øvrige aktiviteter. De poster, der er sammendraget, skal specificeres i noterne.

Efter den gældende lov må ophørende aktiviteter ikke præsenteres særskilt, men virksomheder i regnskabsklasse C og D skal så vidt muligt oplyse, med hvilket beløb ophørende aktiviteter indgår i posterne ”nettoomsætning”, ”årets resultat”, ”anlægsaktiver” og ”omsætningsaktiver. Mellemstore virksomheder kan dog undlade at oplyse om, hvilket beløb ophørende aktiviteter indgår med i nettoomsætningen.

I overensstemmelse med IFRS 5 ændres begrebet i ÅRL fra ”ophørende aktiviteter” til ”ophørte aktiviteter”, hvilket, jf. lovbemærkningerne, ingen reel betydning har, da oplysninger om ophørte aktiviteter både omfatter de aktiviteter, der er ophørt i regnskabsåret, og de aktiviteter, der er i gang med at ophøre, men stadig eksisterer på balancedagen. Aktiviteter ophører, når de fx afhændes, lukkes ned eller blot opgives uden videre.

Da ophørte aktiviteter ikke (eller kun i begrænset omfang) bidrager til virksomhedens fremtidige indtjening, er det vigtigt for regnskabsbrugerne at få indtjeningen opdelt i de fortsættende og de ophørte aktiviteter, så de har et bedre grundlag for at vurdere den fremtidige indtjening i virksomheden.

Det præciseres i lovbemærkningerne, at bestemmelsen alene er en præsentationsbestemmelse, og at den dermed ikke ændrer på kravene til indregning og måling.

4.2.2.3. Anvendte metoder til opgørelse af nøgletal

Oplysninger om anvendte metoder til opgørelse af de nøgletal, der indgår i ledelsesberetningen, skal fremover gives i ledelsesberetningen (fx i tilknytning til nøgletallene). Ifølge lovbemærkningerne kan oplysningerne dog fortsat gives i noterne.

4.2.2.4. Oplysninger om virksomhedskapital

Kravet om at specificere virksomhedskapitalen, hvis den består af flere klasser, og kravet om, at A/S'er skal oplyse om antal og pålydende værdi af aktier, ophæves for regnskabsklasse B, men videreføres i en ny bestemmelse for regnskabsklasse C og D. Kravet udvides, så det fremover også gælder for partnerselskaber, og der tilføjes krav om at oplyse om kapitalandele uden pålydende værdi (stykkapitalandele³). Endelig tilføjes et nyt krav om, at kapital-selskaber skal oplyse antallet og den pålydende værdi (eller ved kapitalandele uden pålydende værdi, den bogførte pariværdi⁴) af nye kapitalandele tegnet i regnskabsåret.

Kravet om at oplyse om stiftelsesomkostninger i første årsregnskab og omkostninger ved eventuelle forhøjelser af aktiekapitalen i året videreføres ikke i ÅRL, idet oplysningerne skal gives efter andre regler. Fx skal der oplyses om stiftelsesomkostninger i stiftelsesdokumentet jf. selskabslovens § 26, nr. 6.

4.2.2.5. Oplysninger om finansielle anlægsaktiver med regnskabsmæssig værdi højere end dagsværdi

Hvis den regnskabsmæssige værdi af finansielle anlægsaktiver er højere end dagsværdien, skal virksomheder i regnskabsklasse C og D for enten de enkelte aktiver eller en hensigtsmæssig gruppering af de enkelte aktiver give oplysninger om:

- Aktivernes dagsværdi og den indregnede værdi
- Årsagen til, at der ikke er foretaget nedskrivninger
- Hvilken dokumentation der ligger til grund for antagelsen om, at den indregnede værdi vil blive genindvundet.

³ Kapitalandele uden nominel værdi, som kan udstedes af kapital-selskaber jf. selskabslovens § 47. Stykkapitalandele repræsenterer en andel af selskabskapitalen.

⁴ Pari er kurs 100 på værdipapirer, dvs. at værdipapirets værdi er lig med papirets pålydende værdi.

Oplysningskravet omfatter fx tilgodehavender, målt til amortiseret kostpris, der som følge af rentestigninger overstiger den aktuelle dagsværdi. Et andet eksempel er en investering i et børsnoteret selskab, hvor ejerandelen er over 20 % og som på grund af betydelig indflydelse klassificeres som et associeret selskab, og som indregnes til en højere indre værdi end børskursen på kapitalandelene.

Dagsværdien skal beregnes efter dagsværdihierarkiet i § 37, stk. 1. Hvis der ikke kan beregnes en pålidelig dagsværdi, bør det, jf. lovbemærkningerne, oplyses, at dagsværdien ikke kan beregnes. Dette gælder især, hvis der er en formodning for, at den regnskabsmæssige værdi overstiger dagsværdien.

4.2.2.6. Udviklingsprojekter og skatteaktiver – nyt notekrav om forudsætninger

Virksomhederne skal fremover oplyse om de særlige forudsætninger, der ligger til grund for indregning og måling af udviklingsprojekter og skatteaktiver.

Ifølge lovbemærkningerne er baggrunden for kravet, at målingen af disse aktiver ofte er baseret på betydelige skøn. I lovbemærkningerne gives følgende eksempler på oplysninger.

Aktiv	Oplysninger
Udviklingsprojekter	<ul style="list-style-type: none">• Den forventede fremdrift i projekterne.• Det forventede marked for det udviklede produkt mv.
Skatteaktiver	<ul style="list-style-type: none">• Hvilke faktorer, der er lagt særlig vægt på i forhold til, at det forventes, at aktivet kan udnyttes i de kommende år.• Hvis aktiverne er opstået ved skattemæssige underskud, er der særlige krav til dokumentationen for, at skatteaktivet kan udnyttes⁵. Dette skal afspejle sig i oplysningerne i årsregnskabet, hvor der skal være en overordnet beskrivelse af de forudsætninger, der er lagt vægt på ved måling af skatteaktivet.

4.2.2.7. Afstemning af udskudt skat

Der er indarbejdet et krav om at specificere bevægelser i indregnet udskudt skat. Oplysningen skal gives for de udskudte skattebeløb, der er indregnet

⁵ Der henvises i lovbemærkningerne til IAS 12, afsnit 35, der kræver, at virksomheden kan fremlægge anden overbevisende dokumentation for, at den kan generere fremtidig skattepligtigt overskud.

- ved foregående regnskabsårs afslutning,
- i resultatopgørelsen i regnskabsåret,
- direkte på egenkapitalen i regnskabsåret, og
- på balancetidspunktet.

Den gældende lov indeholder ikke et tilsvarende oplysningskrav.

4.2.2.8. Oplysning om konvertible lån mv.

Virksomheder i regnskabsklasse C og D skal for lån, der er optaget mod udstedelse af konvertible gældsbreve, oplyse om udestående beløb, den aftalte ombytningskurs og den fastsatte frist for ombytning til kapitalandele. Oplysningskravet udvides til også at omfatte oplysninger om andre rettigheder, som knytter sig til de udstedte konvertible gældsbreve.

Endvidere udvides oplysningskravet, så det fremover også omfatter øvrige rettigheder udstedt af virksomheden, som vil kunne medføre afgang af eksisterende eller udstedelse af nye kapitalandele i virksomheden. Det omfatter bl.a. optioner og warrants, herunder warrants udstedt til medarbejdere som led i et aktiebaseret aflønningsprogram.

Efter de gældende regler er der krav om at oplyse om særlige incitamentsprogrammer for ledelsen, herunder oplysninger om aktiebaseret vederlæggelse. Med ovennævnte ændring skal der fremover også oplyses om fx warrants og tegningsoptioner udstedt til andre end ledelsen i virksomheden.

4.2.2.9. Resultatdisponering skal vises i en note

Ledelsens forslag til resultatdisponering skal vises i en note for regnskabsklasse C og D.

Endvidere skal ledelsens forslag til udbytte fremgå som en særskilt post i egenkapitalen under overført overskud eller underskud. Muligheden for at indregne ledelsens forslag til udbytte som en forpligtelse er ophævet (se afsnit 2.2.9.4).

4.2.2.9.1. Forskellige krav til klasse B, C og D

Som omtalt i afsnit 3.3.1, skal resultatdisponeringen vises i resultatopgørelsen, hvis virksomheden aflægger årsregnskab efter reglerne for regnskabsklasse B. Den forskellige præsentation skyldes, at der ikke må indsættes et notekrav for regnskabsklasse B, jf. direktivets maksimumsharmonisering. For regnskabsklasserne C og D sker der en tilpasning til IFRS, som ligeledes kræver, at ledelsens forslag til resultatdisponering vises i noterne.

4.2.2.9.2. Ekstraordinært udbytte

Det fremgår ikke af den gældende lov, hvordan ekstraordinært udbytte skal præsenteres, hvilket har givet anledning til tvivlsspørgsmål. Dette er afklaret ved indsættelse af et særskilt krav om, at ekstraordinært udbytte skal fremgå særskilt af resultatdisponeringen. Det gælder også ekstraordinært udbytte, som er udloddet efter regnskabsårets udløb. Oplysningen skal sikre, at generalforsamlingen kan træffe beslutning om anvendelse af årets overskud eller dækning af underskud på et oplyst grundlag, idet de frie reserver, som er oplyst i årsrapporten, ikke kan udloddes på den ordinære generalforsamling, hvis de er udloddet som ekstraordinært udbytte. (se eksempel på præsentation i afsnit 3.3.1)

4.2.2.10. Oplysninger om dattervirksomheder mv. ændres

Efter den gældende lov skal der oplyses om navn, hjemsted, retsform, ejerandel og størrelsen af egenkapital og resultat ifølge den seneste godkendte årsrapport for alle dattervirksomheder, associerede virksomheder og for hvert I/S eller K/S, i hvilken virksomheden er interessent eller komplementar.

Oplysninger om størrelsen af egenkapitalen og resultatet ifølge den seneste godkendte årsrapport for datter- og associerede virksomheder kan udelades, hvis den pågældende datter- eller associerede virksomhed

- a) ikke er forpligtet til at offentliggøre årsrapport, og virksomheden ejer mindre end 50 % af egenkapitalen,
- b) indgår ved konsolidering i virksomhedens koncernregnskab, eller
- c) indregnes efter indre værdis metode.

I den vedtagne lov er undtagelserne jf. b) og c) ovenfor ophævet.

4.2.2.11. Sammenligningstal for personaleomkostninger

Efter den gældende lov skal der gives sammenligningstal for antal ansatte og for specifikationen af personaleomkostninger i lønninger, pensioner og andre omkostninger til social sikring. Kravet om sammenligningstal ophæves, da disse ikke vurderes at være af væsentlig betydning for regnskabsbrugere.

4.2.2.12. Nærtstående parter

Kravet om oplysninger om transaktioner med nærtstående parter er tilpasset IAS 24, *Nærtstående parter*, således at virksomhederne fremover kan vælge at oplyse om enten:

1. alle transaktioner med nærtstående parter, svarende til kravene efter IAS 24, eller
2. alene de transaktioner, der ikke er gennemført på normale markedsvilkår (som er kravet i den nuværende lov).

Hvis der oplyses om alle transaktioner med nærtstående parter, skal der oplyses om:

- Arten af forholdet mellem virksomheden og de nærtstående parter. Der er ikke krav om at identificere nærtstående, som ikke har bestemmende indflydelse, med navn.
- De informationer, der er nødvendige for en forståelse af forholdets mulige påvirkning af årsregnskabet. Oplysningerne skal som minimum omfatte følgende:
 - Transaktionernes art og beløbsmæssige størrelse
 - Den beløbsmæssige størrelse af mellemværender samt betingelser for disse
 - Årets nedskrivninger af tilgodehavender fra nærtstående parter
 - Den akkumulerede nedskrivninger på eksisterende tilgodehavender.

Hvis der oplyses om alle transaktioner med nærtstående parter, er der ikke krav om at oplyse om de transaktioner, der ikke er gennemført på markedsvilkår. Dette er nyt i forhold til de gældende regler. Det betyder også, at der ikke er krav om, at virksomheden skal vurdere og dokumentere, om den enkelte transaktion er sket på markedsvilkår og lade denne dokumentation efterprøve af revisor. Ændringen betyder således ifølge lovbemærkningerne en reel lempelse i forhold til virksomhedens dokumentationskrav.

Hvis virksomheden omvendt vælger alene at oplyse om de transaktioner, der ikke er gennemført på normale markedsvilkår, skal den, jf. lovbemærkningerne, i sin interne dokumentation beskrive vilkårene i den enkelte transaktion samt begrunde, hvorvidt det vurderes, om den enkelte transaktion er gennemført på markedsvilkår eller ej. Revisor skal efterprøve ledelsens vurdering i forbindelse med revisionen.

Virksomheder, der indgår i en koncern, kan være omfattet af skattemæssige krav om at dokumentere, at koncerninterne transaktioner er sket på markedsmæssige vilkår (transfer pricing-dokumentation). Virksomheder, der har en opdateret transfer pricing-dokumentation, kan anvende dette materiale til at vurdere, om transaktioner med nærtstående parter er foretaget på markedsvilkår, og kan overveje, om den derfor med fordel kan fortsætte med alene at oplyse om eventuelle transaktioner, der ikke er indgået på markedsmæssige vilkår.

Nærtstående parter defineres fortsat som i den gældende lov i overensstemmelse med IAS 24.

4.2.2.13. Finansiell indvirkning af begivenheder efter balancedagen

Oplysninger om begivenheder efter balancedagen, som efter den gældende lov skal oplyses i ledelsesberetningen for virksomheder i regnskabsklasse C og D, skal fremover placeres i noterne til årsregnskabet, og dermed i den reviderede del af årsrapporten.

Som et nyt krav gælder, at der ud over arten af de betydelige hændelser, der er indtruffet efter balancedagen, også skal oplyses om den finansielle indvirkning heraf.

Hvis virksomheden kan give en beløbsmæssig indikation af den finansielle indvirkning, skal denne oplyses. Det vil fx, jf. lovbemærkningerne, ofte være muligt, hvis virksomheden helt eller delvist har frasolgt sin aktivitet, eller hvis den har haft et stort tab på et tilgodehavende. I nogle situationer kan det dog være vanskeligt at give en beløbsmæssig indikation af begivenheden, fx hvis der er sket overtrædelse af lånebetingelser (covenants).

4.3. Regnskabsklasse C stor og D

4.3.1. Indregning og måling

4.3.1.1. Krav om reserve for aktiverede udviklingsomkostninger

Virksomheder i regnskabsklasse C stor og D skal indregne udviklingsprojekter, der tilsigter at udvikle et bestemt produkt eller en bestemt proces, som virksomheden har til hensigt at fremstille eller benytte i produktionen, i balancen. For regnskabsklasserne B og C mellem er det valgfrit.

Direktivet tillader ikke, at der udloddes udbytte, hvis udlodningen medfører, at de frie reserver efter udlodningen er mindre end indregnede udviklingsomkostninger.

Derfor skal et beløb svarende til de aktiverede udviklingsomkostninger, indregnes på en ny reserve under egenkapitalen (Reserve for udviklingsomkostninger). Reserven begrænser dermed udbyttmulighederne for virksomheder, der aktiverer udviklingsomkostninger. De bliver med andre ord stillet på samme måde som virksomheder, der omkostningsfører sine udviklingsomkostninger.

Hvis de indregnede udviklingsomkostninger sælges eller på anden måde udgår af virksomhedens drift, skal reserven opløses. Reserven skal endvidere reduceres med løbende afskrivninger og ved nedskrivninger, således at reserven ikke overstiger det beløb, der er indregnet i balancen som udviklingsomkostninger. Hvis en nedskrivning efterfølgende tilbageføres, skal reserven reetableres.

Pligten til binding omfatter både udviklingsprojekter, som udføres i virksomheden, og projekter, som udføres på vegne af virksomheden. Det omfatter derimod ikke projekter, som erhverves fx i forbindelse med en virksomheds-overtagelse.

Kravet gælder for regnskabsklasse C stor og D. Kravet gælder også for regnskabsklasse B og C mellem, hvis de vælger at indregne udviklingsomkostninger i balancen efter reglerne for regnskabsklasse C stor.

Ændringerne skal implementeres fremadrettet, således at der skal indregnes en reserve under egenkapitalen for de udviklingsomkostninger, der indregnes første gang i balancen i regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller senere.

4.3.2. Præsentation og oplysninger

4.3.2.1. Segmentoplysninger

For at tilrette ÅRL til det nye regnskabsdirektiv, er der sket en sproglig justering af bestemmelsen om segmentoplysninger, således at forretningssegmenter ændres til aktiviteter og geografiske segmenter ændres til geografiske markeder. Endvidere ændres formuleringen, således at fordelingen skal oplyses for aktiviteter og geografiske markeder, der afviger betydeligt indbyrdes.

Store virksomheder skal fremover angive nettoomsætningens fordeling på aktiviteter og geografiske markeder, hvis henholdsvis aktiviteterne og de geografiske markeder afviger betydeligt indbyrdes.

Nye begreber for segmentoplysninger	
Gældende	Forslag
Forretningssegmenter	Aktiviteter
Geografiske segmenter	Geografiske markeder

Ifølge lovbemærkningerne vil udarbejdelse af segmentoplysninger i overensstemmelse med IFRS 8, *Driftssegmenter* være i overensstemmelse med den nye bestemmelse.

Muligheden for at undlade oplysninger, hvis disse kan volde betydelig skade for virksomheden, videreføres, men det præciseres i lovbemærkningerne, at brug af skadesklausulen forudsætter, at ledelsen loyalt skal tage stilling til, om der foreligger særlige konkurrencehensyn, og ledelsen skal dokumentere denne vurdering, herunder at betingelserne for at anvende skadesklausulen er opfyldt. Endvidere skal virksomhedens revisor kritisk forholde sig til ledel-

sens skøn om anvendelse af skadesklausuler, og revisor skal drage sin egen konklusion.

4.3.2.2. Ikke krav om tilpasning af hoved- og nøgletal

Efter den gældende ÅRL skal sammenligningstal i hoved- og nøgletaloversigten tilpasses, hvis virksomheden ændrer regnskabspraksis. Virksomheder i regnskabsklasse C mellem kan dog undlade at tilpasse sammenligningstallene for 2.-4. foregående regnskabsår. Fremover gælder denne lempelse for alle virksomheder i regnskabsklasse C og D.

Kravet om hoved- og nøgletal er et rent dansk oplysningskrav, og lempelsen er givet for at undgå, at danske virksomheder påføres unødige byrder i forhold til deres udenlandske konkurrenter mv.

4.3.3. CSR-rapportering

Loven implementerer de nye EU-direktivkrav⁶, som skærper kravene til oplysninger om samfundsansvar i forhold til de nugældende regler i ÅRL § 99a. De nye direktivkrav implementeres for flere virksomheder og med tidligere virkning end krævet af direktiverne.

Deloitte mener

Implementeringen af de nye regler om samfundsansvar er interessant, fordi der ikke her er foretaget byrdemåling på, hvad denne "overimplementering" af EU-reglerne pålægger de danske virksomheder af ekstra byrder. Dette specielt fordi byrdemåling normalt indgår som et vigtigt element i lovgivningsarbejdet og fx også er central i forbindelse med ændring af ÅRL som følge af implementeringen af regnskabsdirektivet.

De nye direktivkrav skal som minimum implementeres for store virksomheder af interesse for offentligheden (PIE-virksomheder), som har mere end 500 ansatte. Det skal ske med virkning for regnskabsår, som begynder den 1. januar 2017 eller senere. I Danmark implementeres reglerne for alle virksomheder i regnskabsklasse C stor og D (børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber), med virkning for regnskabsår, der begynder 1. januar 2016 eller senere. Virksomheder, der er omfattet af regnskabsklasse C stor og børsnoterede virksomheder med mindre end 500 medarbejdere, kan dog vente med at følge de skærpede krav indtil regnskabsår, der begynder 1. januar 2018. Indtil da kan de anvende de nugældende bestemmelser om

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer.

rapportering om samfundsansvar, suppleret med et nyt specifikt krav om at rapportere om eventuelle politikker for miljøforhold.

Nedenstående skema giver en kort oversigt over gældende og nye krav. Efterfølgende er de væsentligste nye krav omtalt.

	Gældende § 99a i ÅRL	Ny § 99a i ÅRL
Omfattede virksomheder	Store virksomheder (ÅRL klasse C (stor)), børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber (ca. 1.100 danske virksomheder)	
Forretningsmodel	Ingen specifikke krav	Krav om kort beskrivelse af virksomhedens forretningsmodel
Rapporteringsområder	Samfundsansvar, herunder specifikt om menneskerettigheder og klimapåvirkningen (ÅRL § 99a)	<ul style="list-style-type: none"> • Miljø, herunder for at reducere klimapåvirkningen ved virksomhedens aktiviteter • Sociale forhold og medarbejderforhold • Respekt for menneskerettigheder • Anti-korruption og beskikkelse
Rapporteringen omfatter	<ul style="list-style-type: none"> • Politikker for samfundsansvar • Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling • Resultater og eventuelle forventninger til fremtiden 	<p>For hvert af ovenstående områder skal der rapporteres om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling • Anvendte processer for nødvendig omhu ("due diligence"), hvis virksomheden anvender sådanne processer • De væsentligste risici i relation til virksomhedens forretningsaktiviteter • Eventuelle anvendte ikke-finansielle nøgle-resultatindikatorer (non-financial key performance indicators) • For hvert politikområde jf. ovenfor skal der oplyses om, hvilke resultater der er opnået som følge af arbejdet med samfundsansvar, samt forventninger til arbejdet fremover.
Hvis virksomheden ikke har politikker	Skal det oplyses	Skal det oplyses og begrundes for hvert enkelt af de anførte områder.

4.3.3.1. Forretningsmodel

De nye krav fokuserer mere på såkaldt forretningsdrevet samfundsansvar. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om samfundsansvar set i forhold til virksomhedens forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. Endvidere skal der gives en kort beskrivelse af virksomhedens forretningsmodel, hvilket jf. lovbemærkningerne skal bidrage til forståelsen af koblingen mellem strategi og kerneforretning samt virksomhedens tilgang til samfundsansvar. Typisk vil beskrivelsen indeholde emner som fx forretningsområder, produkter og tjenesteydelser.

Det er efter Deloitte's opfattelse positivt, at de nye krav fokuserer mere på forretningsdrevet samfundsansvar, som netop er den måde, hvorpå mange danske virksomheder allerede har implementeret de nuværende krav. Det sikrer, at der bliver fokus på en afrapportering om netop de forhold, som berører virksomheden mest.

4.3.3.2. Rapporteringsområder

I lovbemærkningerne er der givet følgende eksempler på oplysninger om de enkel rapporteringsområder:

Rapporteringsområder	Eksempler
Miljø, herunder politikker for at reducere klimapåvirkningen ved virksomhedens aktiviteter	Aktuelle og forudsigelige påvirkninger af en virksomheds aktiviteter for miljøet, og hvor det er relevant, for sundheden og sikkerheden, brugen af vedvarende og/eller ikke-vedvarende energikilder, drivhusgasemissioner, vandforbrug og luftforurening.
Sociale forhold samt medarbejderforhold	Oplysninger om <ul style="list-style-type: none"> • foranstaltninger, der er truffet for at sikre ligestilling • gennemførelsen af Den Internationale Arbejdsorganisations grundlæggende arbejdsvilkår • dialogen mellem arbejdsmarkedets parter • respekten for arbejdstagernes ret til at blive informeret og hørt • respekten for fagforeningsrettigheder, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen • dialogen med lokalsamfundet og/eller de foranstaltninger, der er truffet for at sikre beskyttelsen og udviklingen af disse samfund.
Respekt for menneskerettigheder, anti-korruption og beskikkelse	Oplysninger om forebyggelse af negative påvirkninger af menneskerettighederne og/eller de instrumenter, der er indført til bekæmpelse af korruption og bestikkelse.

4.3.3.3. Nødvendig omhu ("due diligence"-processer)

Som noget nyt skal der oplyses om anvendte processer for nødvendig omhu ("due diligence"-processer), hvis sådanne processer anvendes. Der stilles ikke krav om at anvende sådanne processer, og virksomheden må, jf. lovbemærkningerne, konkret vurdere, hvilke oplysninger der er relevante at medtage. Det kan fx være processer for vurdering af potentielle samarbejdspartnere, medarbejdere, nye investeringers miljøpåvirkning mv.

4.3.3.4. Væsentlige risici

Det er også et nyt krav, at virksomheden skal oplyse om de væsentligste risici i relation til virksomhedens forretningsaktiviteter, herunder i relation til dens forretningsforbindelser, produkter og tjenesteydelser, som indebærer en særlig risiko for negativ påvirkning af virksomhedens politikker for samfundsansvar. Oplysningerne skal gives for hvert enkelt politikkområde. De risici, der skal oplyses om, adskiller sig fra de risici, der i øvrigt skal oplyses om i ledelsesberetningen ved, at det alene omhandler væsentlige risici for virksomhedens mulighed for at gennemføre sine politikker for samfundsansvar. Risiciene kan stamme fra virksomhedens egne aktiviteter og drift, dens produkter, tjenesteydelser eller forretningsforbindelser, herunder leverandører og underleverandører.

4.3.3.5. Nøglepræstationsindikatorer (KPI'er)

Der skal oplyses om eventuelle anvendte ikke-finansielle nøglepræstationsindikatorer (såkaldte KPI'er – Key Performance Indicators), som er relevante for specifikke forretningsaktiviteter. KPI'er er et værktøj, som har til formål at måle virksomhedens indsats via resultatmål for en given målsætning for bestemte forretningsaktiviteter.

4.3.3.6. Hvordan skal virksomheden rapportere om CSR?

4.3.3.6.1. Offentliggørelse

Der gælder samme muligheder for offentliggørelse som efter de gældende regler, dvs. at redegørelsen kan offentliggøres

- i ledelsesberetningen,
- i en supplerende beretning til årsrapporten, eller
- på virksomhedens hjemmeside, hvortil der henvises i ledelsesberetningen.

Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere krav til offentliggørelse i henholdsvis en supplerende beretning og på virksomhedens hjemmeside⁷, herunder regler om virksomhedens opdatering af oplysningerne på hjemmesiden, og revisors pligter i forbindelse med de oplysninger, der offentliggøres i en supplerende beretning og på virksomhedens hjemmeside.

4.3.3.6.2. Virksomheder fritaget for at give redegørelsen

Undtagelser for moder- og dattervirksomheder er uændrede, dvs.:

⁷ Er efter den gældende lov fastsat i Bekendtgørelse (nr. 761 af 20/07/2009) om offentliggørelse af redegørelse for virksomhedsledelse og redegørelse for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside mv.

- Modervirksomheder kan undlade at give oplysningerne, når de gives af koncernen som helhed.
- Dattervirksomheder, som indgår i en koncern, kan undlade at give oplysningerne, hvis modervirksomheden opfylder oplysningskravene efter § 99a.

4.3.3.6.3. Rapportering efter internationale retningslinjer

Som efter de gældende regler kan virksomheden undlade at redegøre for samfundsansvar, hvis den oplyser om sine politikker for samfundsansvar efter internationale retningslinjer eller standarder. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler og betingelser herfor.

Der stilles – som noget nyt – krav om, at rapporten efter internationale retningslinjer eller standarder skal indeholde de oplysninger, som er krævet jf. ÅRL § 99a. Bestemmelsen om, at det skal oplyses og begrundes, hvorfor virksomheden eventuelt ikke har politikker for et af de lovkrævede områder, gælder også, når rapporteringen sker efter en international standard.

Endvidere skal rapporten efter internationale retningslinjer eller standarder – ligeledes som noget nyt – offentliggøres på virksomhedens hjemmeside, og der skal henvises hertil i ledelsesberetningen.

Anerkendte internationale retningslinjer og principper

I lovbemærkningerne nævnes følgende anerkendte internationale retningslinjer og principper:

1. FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhvervsliv
2. FN's Global Compact*
3. FN støttede Principper for Ansvarlige Investeringer (PRI)*
4. OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder
5. ILO's trepartserklæring vedrørende multinationale virksomheder og socialpolitik
6. ISO standarder som fx den vejledende ISO 26000 standard om virksomheders samfundsansvar
7. Global Reporting Initiative (GRI)*.

*) Efter de gældende regler er det alene de retningslinjer og principper, som er nævnt i punkt 2, 3 og 7, der kan rapporteres efter⁸.

⁸ Jf. Bekendtgørelse (nr. 1543 af 16/12/2013) om redegørelse for samfundsansvar efter internationale retningslinjer eller standarder

4.3.4. Land-for-land-rapportering om betalte skatter

Virksomheder i regnskabsklasse C stor og D, der har aktiviteter inden for efterforskning, prospektering, opdagelse, udvikling og udvinding af mineral-, olie- og naturgasforekomster mv. eller skovning af primærskove, skal supplere ledelsesberetningen med en beretning om betalinger til myndigheder i Danmark og udlandet. Kravet implementerer et nyt krav i det nye regnskabsdirektiv.

Formålet med oplysningerne er at skabe større gennemsigtighed om store virksomheders betalinger til offentlige myndigheder i lande, der stiller naturressourcer til rådighed for virksomhederne. Dette er, jf. lovbemærkningerne, særlig vigtigt i forhold til lande med svag administration og udbredt korruption, da det formodes, at der er risiko for, at midlerne i disse lande kan undrages fra de offentlige kasser. Det øgede fokus på betalingerne skal således medvirke til at sikre, at betalingerne reelt går ind i de offentlige kasser.

Formålet er således at sikre information om betalinger, der har tilknytning til virksomhedernes udvindingsaktiviteter mv. Der skal derimod ikke gives oplysninger om betalinger for eksempelvis levering af energi til produktionen fra offentligt ejede forsyningsvirksomheder, der foregår på markedsvilkår.

Hvad omfatter begrebet myndigheder

Enhver national, regional eller lokal myndighed i Danmark eller i udlandet, herunder en tjenestegren, et organ eller en virksomhed, der er kontrolleret af den pågældende myndighed på samme måde, som en dattervirksomhed er kontrolleret af en modervirksomhed.

Hvad omfatter begrebet betalinger

Der skal oplyses om følgende betalinger, som er foretaget i regnskabsåret:

- 1) De samlede betalinger foretaget til hver myndighed
- 2) De samlede beløb pr. type af betaling til hver myndighed vedrørende
 - a) produktionsrettigheder
 - b) skatter og afgifter på virksomhedens indtægt, produktion eller overskud, bortset fra skatter og afgifter på forbrug
 - c) royalties

- d) udbytte
- e) underskrifts-, opdagelses- og produktionsbonusser
- f) licensafgifter, lejeafgifter, adgangsgebyrer og andre vederlag for licenser eller koncessioner og
- g) betalinger for forbedringer af infrastruktur.

Bemærk

- Det er de faktiske betalinger i regnskabsåret, der skal oplyses, uanset i hvilken periode de er indregnet i resultatopgørelsen, dvs. de skal opgøres efter samme principper som pengestrømsopgørelsen.
- Betalinger omfatter både kontante betalinger og betalinger i form af naturalieydelse som fx drift af skoler eller hospitaler.

4.3.4.1. Særlige oplysninger vedrørende projekter

Hvis betalingerne vedrører et bestemt projekt, skal der oplyses om de samlede beløb pr. type af betaling (jf. ovenfor), som er foretaget til hvert enkelt projekt. Endvidere skal de samlede betalinger til hvert enkelt projekt oplyses. Ved et projekt forstås, jf. lovbemærkningerne, aktiviteter, som er omfattet af en kontrakt, en licens, et lejemål, en koncession eller en lignende juridisk bindende aftale. Det kan fx være en mine, en gruppe af geografiske forbundne miner eller et oliefelt. Betalinger, der pålægges på virksomhedsniveau, fx selskabsskatter, skal ikke fordeles på projekter.

4.3.4.2. Bagatelgrænse på 750.000 kr.

Betalinger på under 750.000 kr. skal ikke oplyses. Det gælder, uanset om betalingen er foretaget som en enkeltstående betaling eller som en række med hinanden forbundne betalinger, når den samlede række af betalinger ikke udgør over 750.000 kr. i regnskabsåret.

4.3.4.3. Særligt vedrørende koncernregnskaber

En modervirksomhed skal udarbejde en beretning om betalinger til myndigheder, hvis virksomheden selv eller en dattervirksomhed har aktiviteter, som er omfattet af kravet. Beretningen skal gives, som om de konsoliderede virksomheder tilsammen var én virksomhed. Hvis en fællesledet virksomhed indregnes pro rata, skal betalinger vedrørende disse virksomheder indgå i beretningen pro rata.

4.3.4.4. Hvordan skal oplysningerne gives?

Beretningen kan gives i tilknytning til ledelsesberetningen, i en supplerende beretning eller på virksomhedens hjemmeside efter tilsvarende bestemmelser som for CSR-oplysningerne jf. afsnit 4.3.3.6.

4.3.4.5. Undtagelser for moder- og dattervirksomheder

Der gælder følgende undtagelser for moder- og dattervirksomheder:

- En modervirksomhed kan undlade at give oplysningerne, når oplysningerne gives af koncernen som helhed.
- En dattervirksomhed af en modervirksomhed, der henhører under lovgivningen i et EU/EØS-land, kan undlade at give oplysningerne i sin egen årsrapport, hvis de krævede oplysninger indgår i modervirksomhedens beretning om betalinger til myndigheder.

4.4. Regnskabsklasse D

4.4.1. Krav om segmentoplysninger for resultat, aktiver og forpligtelser ophæves

Kravet om at give segmentoplysninger for ordinært resultat før finansielle indtægter og udgifter, aktiver og forpligtelser er ophævet. Bestemmelsen, som alene gælder for regnskabsklasse D, er i praksis alene relevant for statslige aktieselskaber, der ikke anvender IFRS. De børsnoterede virksomheder aflægger koncernregnskab og/eller årsregnskab efter IFRS og giver derfor allerede segmentoplysninger efter reglerne i IFRS 8, *Driftssegmenter*.

4.4.2. Fristen for indsendelse af halvårsrapport forlænges

For at tilrette bestemmelsen til en ændring i gennemsigtighedsdirektivet forlænges fristen for indsendelse af halvårsrapporter fra to til tre måneder efter udløbet af den pågældende seks månedersperiode. For statslige aktieselskaber er ændringen indarbejdet i selve loven.

For børsnoterede virksomheder vil ændringen blive gennemført ved en ændring af indsendelsesbekendtgørelsen.

5. Ændringer vedrørende virksomhedssammenslutninger og koncernregnskaber

5.1. Fortolkning efter IFRS

ÅRL's bestemmelser om virksomhedsovertagelser er overordnede rammebestemmelser, som kan fortolkes efter IFRS'ernes mere detaljerede bestemmelser. I lovbemærkningerne præciseres det, at det fremover er IFRS 3, *Virksomhedssammenslutninger*, som skal anvendes til at udfylde lovens rammebestemmelser. Efter den gældende lov er det IAS 22, *Virksomhedssammenslutninger*, men denne er nu erstattet af IFRS 3. Af lovbemærkningerne fremgår det også, at det ikke er hensigten, at virksomhederne skal sætte sig ind i alle bestemmelserne i IFRS 3 i forbindelse med simple overtagelser. I mere komplicerede virksomhedsovertagelser, fx overtagelse af større koncerner, som besidder betydelige aktiver, som eksempelvis udviklingsprojekter, kundekontrakter, andre rettigheder mv., og som kan være forbundet med vanskeligheder at identificere og måle, skal IFRS 3 derimod anvendes i større udstrækning.

Da IFRS 3 er en meget kompliceret standard med et antal specialregler, som i visse særlige tilfælde kan være i strid med regnskabsdirektivet og ÅRL, vil Erhvervsstyrelsen udarbejde en vejledning, som skal tydeliggøre forholdet mellem ÅRL og IFRS 3.

Der er efter Deloitte's opfattelse en række forskelle mellem den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger efter gældende praksis ifølge ÅRL og IFRS 3, som bør afklares i en sådan vejledning. Det kan fx være den regnskabsmæssige behandling af:

- Trinvis køb af kapitalandele
- Salg af kapitalandele, således at virksomheden mister kontrol, og kapitalandelen i stedet for en dattervirksomhed bliver til en associeret virksomhed
- Behandlingen af købsomkostninger ved erhvervelse af en dattervirksomhed
- Pligt til at identificere og indregne en række immaterielle aktiver ud over goodwill ved virksomhedsovertagelser.

5.2. Undtagelser fra koncernregnskabspligten

5.2.1. Koncerner med finansielle datterselskaber

Undtagelsen fra koncernregnskabspligten for små koncerner (§ 110) kan jf. § 109 ikke anvendes af en modervirksomhed, der er omfattet af regnskabsklasse D, eller hvis en dattervirksomhed af den pågældende modervirksomhed er omfattet af regnskabsklasse D. I overensstemmelse med direktivet er det tilføjet, at undtagelsen heller ikke kan anvendes, hvis en dattervirksomhed af den pågældende modervirksomhed er et kreditinstitut eller forsikrings-selskab. Begrænsningen er en følge af, at direktivets undtagelser og forenklinger som udgangspunkt ikke gælder for virksomheder af offentlig interesse. Ændringen forventes ikke at få den store betydning i praksis.

5.2.2. Undtagelse for små koncerner – størrelsesgrænser

Beregningsreglerne og størrelsesgrænserne for, hvornår en koncern kan undlade at udarbejde koncernregnskab, er ændret. Det betyder, at flere koncerner fremover kan undlade at udarbejde koncernregnskab.

En koncern kan, jf. ÅRL § 110, undlade at udarbejde koncernregnskab, hvis koncernvirksomhederne på balancetidspunktet tilsammen ikke overskrider to af 3 størrelsesgrænser for henholdsvis balancesum, nettoomsætning og antal ansatte. Der gælder samme størrelsesgrænser for at undlade at udarbejde koncernregnskab som for valg af udvidet gennemgang, dog skal associerede virksomheder ikke indgå i konsolideringen ved vurdering af muligheden for at undlade at udarbejde koncernregnskab. Størrelsesgrænserne og beregningsreglerne er omtalt i afsnit 3.1.

Fravalg af revision og udvidet gennemgang

Beregningsreglerne i ÅRL § 110 finder tilsvarende anvendelse ved opgørelse af størrelsesgrænserne for, hvornår en modervirksomhed kan fravælge revision eller vælge revision efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder (også kaldet udvidet gennemgang, jf. ÅRL §135, stk. 3) (se afsnit 3.1).

5.2.3. Undtagelse for underkoncerner

De betingelser, der skal være opfyldt, for at en underkoncern kan undlade at udarbejde koncernregnskab, er præciseret. Det præciseres bl.a., hvilke regler koncernregnskabet kan være udarbejdet efter. Fx kan koncernregnskabet altid være udarbejdet efter IFRS. Af lovbemærkningerne fremgår det endvidere, at Erhvervsstyrelsen for nuværende, ud over IFRS, accepterer koncernregnskaber udarbejdet efter regnskabsstandarderne fra USA, Japan, Kina, Canada og Sydkorea.

Muligheden for at anvende undtagelsen, hvis underkoncernen indregnes til indre værdi i et koncernregnskab for en modervirksomhed, udgår. Derfor skal underkoncernen (dattervirksomheden og dens dattervirksomheder) fremover indgå i koncernregnskabet for den højere modervirksomhed ved fuld konsolidering, for at lempelsen i § 112 kan benyttes.

Deloitte anbefaler, at dette undersøges i god tid, så der ikke opstår overraskelser i form af krav om koncernregnskab for den danske underkoncern, fordi den ikke indgår ved fuld konsolidering i et overliggende moderselskabs koncernregnskab.

Det præciseres også, at det koncernregnskab for den højere modervirksomhed, der skal indsendes, når undtagelsen anvendes, skal indeholde en ledelsesberetning og en revisionspåtegning. Det gælder, uanset at disse elementer kan udelades ifølge den udenlandske lovgivning.

5.3. Koncernregnskab

5.3.1. Dattervirksomheders balancedag

Efter de gældende regler kan en dattervirksomheds balancedag ligge op til tre måneder forud for modervirksomhedens balancedag. Ligger dattervirksomhedens balancedag efter modervirksomhedens balancedag, skal der til brug for konsolideringen udarbejdes et særligt regnskab pr. modervirksomhedens balancedag.

Bestemmelsen er lempet, således at en konsolideret dattervirksomheds balancedag fremover kan ligge op til tre måneder forud for eller efter modervirksomhedens balancedag.

5.3.2. Minoritetsinteresser er fremover en del af egenkapitalen

Efter den gældende lov skal minoritetsinteressernes andel af dattervirksomhedernes egenkapital opføres som en særskilt hovedpost mellem egenkapital og forpligtelser i balancen. Derudover skal minoritetens andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i resultatopgørelsen.

Bestemmelsen er tilpasset til IFRS, således at minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital fremover skal opføres som en særskilt hovedpost under egenkapitalen, og minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat skal opføres som en særskilt post i resultatdisponeringen.

Ændringen medfører også, at minoritetsinteresser kan udgøre et negativt beløb, hvis egenkapitalen i en koncernvirksomhed er negativ.

Endvidere vil køb og salg af minoritetsandele fremover blive betragtet som egenkapitaltransaktioner, der skal indregnes direkte på egenkapitalen. Hvis modervirksomheden således sælger kapitalandele i et datterselskab, men fortsat bevarer den bestemmende indflydelse, skal hele salgssummen indregnes direkte på egenkapitalen i koncernregnskabet. Der skal ikke indregnes gevinst/tab i resultatopgørelsen. Tilsvarende skal køb af minoritetsinteresser i situationer, hvor modervirksomheden allerede har bestemmende indflydelse, indregnes direkte på egenkapitalen. Dette medfører en reduktion af koncernens egenkapital.

Den regnskabsmæssige behandling af køb og salg af minoritetsandele i moderselskabsregnskabet er ikke ændret, hvorfor der fx fortsat skal opgøres gevinst/tab ved salg af kapitalandele.

5.3.3. Eliminering af koncerninterne gevinster og tab

Efter den gældende lov kan kravet om eliminering af koncerninterne gevinster og tab fraviges i særlige tilfælde, hvis transaktionen er sket på normale vilkår i et velfungerende marked, og elimineringen desuden ville medføre uforholdsmæssigt store omkostninger.

Bestemmelsen er ophævet, da undtagelsen ikke er videreført i det nye regnskabsdirektiv og desuden er i strid med IFRS.

5.3.4. Nye notekrav i koncernregnskabet

Som efter den gældende lov skal der i koncernregnskabet gives en række oplysninger svarende til kravene for moderselskabsregnskabet. Oplysningerne i koncernregnskabet, skal – ligesom i moderselskabsregnskabet – også præsenteres i samme rækkefølge som de poster i resultatopgørelsen og balancen, de vedrører.

I bestemmelsen om noteoplysninger i koncernregnskab er der indsat nye henvisninger til de nye oplysningskrav for moderselskabet, som også finder anvendelse i koncernregnskabet, herunder de nye oplysningskrav om

- særlige poster
- opskrevne anlægsaktiver
- centrale forudsætninger, som er anvendt til beregning af dagsværdi
- oplysninger om finansielle instrumenter
- forskelsbeløb ved virksomhedssammenslutninger
- særlige forudsætninger ved indregning og måling af udviklingsprojekter og skatteaktiver
- finansielle anlægsaktiver, der måles til kostpris og hvor den regnskabsmæssige værdi er højere end dagsværdien
- begivenheder efter balancedagen og den finansielle indvirkning heraf.

Endvidere skal der - som noget nyt for koncernregnskabet - oplyses om ledelsens forslag til resultatdisponering og om virksomhedskapitalen. Ifølge lovbemærkningerne er det moderselskabets forslag til udlodning af udbytte, der skal oplyses. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat skal som anført opføres i en særskilt post i ledelsens forslag til beslutning om anvendelse af virksomhedens overskud eller dækning af underskud. Endvidere er det alene modervirksomhedens virksomhedskapital, der skal oplyses om.

5.3.4.1. Pro rata-konsolidering – oplysning om medarbejdere

Der er indsat et nyt krav om, at det gennemsnitlige antal beskæftigede i pro rata-konsoliderede virksomheder skal oplyses i en særskilt note i koncernregnskabet.

5.3.4.2. Oplysning om ændring i reserver ved anvendelse af sammenlægningsmetoden

Ved anvendelse af sammenlægningsmetoden skal forskellen mellem kostprisen og den regnskabsmæssige indre værdi i den erhvervede dattervirksomhed indregnes direkte på de reserver, der kan anvendes til dækning af underskud. Der er indsat et nyt krav om, at der skal gives oplysninger om de ændringer i reserverne, der sker som følge af anvendelse af sammenlægningsmetoden. Der skal oplyses, hvilke reserver der påvirkes, og med hvilke beløb. Oplysningerne kan gives i en særskilt note eller i egenkapitalopgørelsen.

Derudover skal navn og hjemsted oplyses for de virksomheder, der er indregnet efter sammenlægningsmetoden.

5.4. Virksomhedssammenslutninger

Efterfølgende er beskrevet en række ændringer vedrørende den regnskabsmæssige behandling af virksomhedssammenslutninger. Disse ændringer kan implementeres med fremadrettet virkning, således at de alene gælder for virksomhedssammenslutninger, der sker den 1. januar 2016 eller senere.

5.4.1. Sammenlægningsmetoden kan ikke længere anvendes af ligeværdige parter

Virksomhedssammenslutninger skal efter ÅRL's hovedregel behandles efter overtagelsesmetoden. Sammenlægningsmetoden kan dog i dag anvendes:

- Ved etableringen af et koncernforhold, hvor de involverede virksomheder er underlagt en modervirksomhed i et koncernforhold, eller begge i øvrigt er underlagt den samme interesses bestemmende indflydelse.

- Hvor der er tale om, at to ligeværdige parter etablerer en koncern eller indgår i en fusion (ophæves i den nye lov).

Brug af sammenlægningsmetoden, når to ligeværdige parter etablerer en koncern eller indgår i en fusion er ikke længere muligt efter direktiverne og er heller ikke i overensstemmelse med IFRS. Bestemmelsen er derfor ophævet.

5.4.1.1. Ved lodrette fusioner skal sammenlægningsmetoden anvendes

I lovbemærkningerne præciseres det, at overtagelsesmetoden efter Erhvervsstyrelsens faste praksis ikke kan anvendes ved lodrette fusioner, hvor der ikke ydes noget vederlag ved fusionen. Ved en almindelig lodret fusion skal sammenlægningsmetoden (baseret på værdierne i koncernregnskabet) anvendes. Begrundelsen er, jf. lovbemærkningerne, at brug af overtagelsesmetoden vil indebære, at der indregnes goodwill, der er oparbejdet i dattervirksomheden i den periode, hvor den er kontrolleret af modervirksomheden. Dette svarer til indregning af egen oparbejdet goodwill, hvilket er i strid med ÅRL § 41, stk. 1. Endvidere medfører den manglende betaling af vederlag, at opgørelsen af værdierne kan være behæftet med usikkerhed, og derfor ikke bør kunne danne grundlag for etablering af frie reserver, som så igen kan danne grundlag for udbetaling af udbytte. Se eksempel i afsnit 5.5 vedrørende omvendt lodrette fusioner.

Endvidere præciseres det, at valg af metode er udtryk for valg af regnskabspraksis, som skal anvendes konsekvent og systematisk over tid. Hvis virksomheden ønsker at ændre metode, skal det ske efter reglerne for ændring af anvendt regnskabspraksis, hvilket som hovedregel er med tilbagevirkende kraft.

5.4.2. Sammenlægningsmetoden – pr. erhvervelsestidspunktet

Ved anvendelse af sammenlægningsmetoden anses en virksomhedssammenslutning som foretaget fra og med den tidligste regnskabsperiode, der indgår i regnskabet. Dvs. at sammenligningstallene, herunder fem års hoved- og nøgletalsoversigten i ledelsesberetningen (kun klasse C og D), skal tilpasses.

Efter IFRS anvendes sammenlægningsmetoden i praksis for virksomhedssammenslutninger under fælles kontrol, idet disse ikke er omfattet af IFRS 3 og i øvrigt ikke reguleret i IFRS. Efter IFRS ses både anvendelse af sammenlægningsmetoden med overtagelse pr. den faktiske overtagelsesdato og med virkning tilbage i tid.

Da anvendelse af sammenlægningsmetoden med tilbagevirkende kraft kan være byrdefuld, og da hverken direktivet eller IFRS kræver, at metoden skal anvendes med tilbagevirkende kraft, kan den enkelte virksomhed fremover

vælge at anse sammenslutningen som sket på erhvervelsestidspunktet (dvs. uden indregning med tilbagevirkende kraft).

Hvis sammenslutningen anses som sket på erhvervelsestidspunktet, skal aktiver og forpligtelser indregnes og måles til den bogførte værdi opgjort efter den erhvervende virksomheds regnskabspraksis, som om de oprindeligt var købt af den erhvervende virksomhed. Der skal ikke – som efter overtagelsesmetoden – ske omvurdering til dagsværdi. Et eventuelt positivt forskelsbeløb mellem kostprisen for virksomheden og de indregnede nettoaktiver skal indregnes direkte i en reserve, der kan anvendes til dækning af underskud (oftest i de frie reserver). Tilsvarende skal et eventuelt negativt forskelsbeløb tillægges reserverne.

Den valgte metode skal anvendes konsekvent for alle virksomhedssammenslutninger, som indregnes og måles efter sammenlægningsmetoden. Endvidere skal det fremgå af anvendt regnskabspraksis, om der er sket indregning med tilbagevirkende kraft.

5.4.3. Tilbagevirkende kraft umiddelbart efter koncerneksternt køb

Det præciseres i lovbemærkningerne, at en virksomhedssammenslutning ikke kan anses for at være sket før det tidspunkt, hvor de involverede virksomheder blev underlagt fælles kontrol. En fusion kan dog, jf. de selskabsretlige regler, altid ske med regnskabsmæssig virkning tilbage til starten af regnskabsåret.

Eksempel

En virksomhed (M) køber en dattervirksomhed (D) af en uafhængig part den 1.6.20X1. Købet indregnes og måles efter overtagelsesmetoden pr. den dato, hvor der opnås kontrol med dattervirksomheden.

M og D fusionerer pr. 1.10.20X1. Fusionen kan ske med regnskabsmæssig virkning tilbage til starten af regnskabsåret, dvs. fra 1.1.20X1, hvis selskabet har kalenderår som regnskabsår. Sammenligningstal må ikke tilpasses, da de to virksomheder ikke har været underlagt fælles kontrol i hele 20X0.

Fusionen skal tage udgangspunkt i værdierne i koncernregnskabet (værdierne opgjort i overtagelsesbalancen pr. 1.06.20X1). Hvis der fx ved overtagelsen er indregnet 100 i goodwill i koncernregnskabet, skal disse 100 også indregnes i koncernregnskabet efter fusionen, ligesom fusionen bevirker, at de skal indregnes i moder virksomhedens årsregnskab. En fusion med en dattervirksomhed efter købet af dattervirksomheden, kan således ikke anvendes til at fjerne goodwill og andre reguleringer, som er konstateret ved virksomhedsovertagelsen, fra balancen.

5.4.4. Virksomhedsovertagelse – hensat forpligtelse til omstrukturering

Når en virksomhedsovertagelse behandles efter overtagelsesmetoden skal de forventede omkostninger til omstrukturering i den erhvervede virksomhed efter de gældende regler indregnes som hensatte forpligtelser. Dette gælder, uanset at beslutningen om omstruktureringen reelt først er truffet efter erhvervelsen.

I praksis betyder det, at omstruktureringer i den erhvervede virksomhed ikke umiddelbart påvirker resultatopgørelsen. Dog medfører indregning af en hensat forpligtelse, at goodwillen bliver større med deraf forøgede afskrivninger. Omstrukturering i den erhvervede virksomhed indregnes derimod straks i resultatopgørelsen. Denne forskellige regnskabsmæssige præsentation af omkostninger til omstrukturering, alt efter hvilken virksomhed omstruktureringen gennemføres i, vurderes at være uhensigtsmæssig, og den er også i strid med IFRS 3.

Denne del af bestemmelsen (ÅRL § 121, stk. 1, 3.pkt) udgår derfor. Det betyder, at det alene er omkostninger til omstruktureringer, som er indregnet i den erhvervede virksomhed inden erhvervelsestidspunktet (overtagelsesdagen), der kan indgå ved købesumallokeringen og den følgende beregning af goodwill.

5.4.5. Fra formelt til reelt erhvervende virksomhed

Ved vurderingen af, hvem der er den erhvervende virksomhed i en virksomhedssammenslutning, tager den gældende ÅRL udgangspunkt i, hvilken virksomhed der er den formelt juridisk erhvervende. Der er her en forskel i forhold til IFRS, som tager udgangspunkt i, hvem der er den reelt erhvervende virksomhed.

Udgangspunktet i ÅRL giver, jf. lovbemærkningerne, mulighed for spekulation i, hvilken virksomhed der skal være den formelle erhverver i en virksomhedssammenslutning. Fx kan der være en interesse i at lade den lille virksomhed i en virksomhedssammenslutning være den formelt erhvervende virksomhed, idet alle aktiver og forpligtelser i den store virksomhed så skal omvurderes til dagsværdi, ligesom der kan beregnes goodwill i den store virksomhed.

Da det ikke vurderes hensigtsmæssigt, at ÅRL giver mulighed for spekulation heri, og da ÅRL samtidig afviger fra IFRS på dette punkt, er loven ændret, så det også efter ÅRL skal være den reelt erhvervende virksomhed, som anses for at være den regnskabsmæssigt erhvervende virksomhed.

Forskellen mellem IFRS og ÅRL opstod, da bestemmelsen i den dagældende IAS 22 ikke kunne rummes inden for direktiverne. Opfattelsen er nu æn-

dret, og der vurderes ikke at være uoverensstemmelse mellem IFRS og direktiverne på dette punkt.

IFRS 3 indeholder vejledning, som kan anvendes til vurdering af, hvem der er den erhvervende virksomhed. Oftest er der ingen tvivl om, hvem der er den erhvervende virksomhed. Men der forekommer tilfælde i praksis, hvor det kan være vanskeligt at vurdere, hvem der reelt er den erhvervende virksomhed. Det kunne fx være tilfældet, hvis to håndværksmestre ved en fusion slår deres virksomheder sammen til én virksomhed, som herefter ejes 50/50 af de to parter.

For at undgå, at der skal anvendes betydelige ressourcer på vurderingen, vil det dog være sådan, at den formelt erhvervende virksomhed kan anses som den regnskabsmæssigt erhvervende virksomhed, hvis det ikke er åbenbart, hvem der er den reelle erhverver.

5.4.6. Straksindtægtsførsel af negativ goodwill

Negativ goodwill skal fremover indregnes som en indtægt i resultatopgørelsen på overtagelsestidspunktet. Det svarer til kravet efter IFRS 3. Efter de gældende regler skal negativ goodwill indregnes som en særskilt periodeafgrænsningspost under forpligtelser og indregnes i resultatopgørelsen i takt med realiseringen af de forhold, som ligger til grund for forskelsbeløbet, dog højst over 20 år. Forskellen til IFRS har været begrundet med, at straksindtægtsførsel ikke har været muligt inden for direktiverne. Denne uoverensstemmelse vurderes ikke længere at eksistere.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at IFRS 3's krav om, at der skal foretages en revurdering af købsprisallokeringen, hvis der konstateres negativ goodwill, også gælder efter ÅRL.

En negativ goodwill kan bl.a. opstå som følge af, at der erhverves en virksomhed med væsentlige eventualforpligtelser, som ikke er indregnet i balancen, men der er taget højde for ved beregning af købsprisen. Det præciseres i lovbemærkningerne, at i sådanne tilfælde kan den negative goodwill først anses for realiseret, når eventualforpligtelsen er afviklet, og det er derfor først på dette tidspunkt, at den negative goodwill kan indtægtsføres.

5.5. Fusionsregnskaber

ÅRL § 129 regulerer fusionsregnskaber, som nu er frivillige at udarbejde. Bestemmelsen finder, jf. lovbemærkningerne, også anvendelse på åbningsbalancen, som er udgangspunktet for udarbejdelse af det første årsregnskab efter en fusion.

En fusion betragtes regnskabsmæssigt som en virksomhedssammenslutning, og bestemmelserne om virksomhedssammenslutninger finder derfor tilsva-

rende anvendelse ved fusioner. Bestemmelsen er ændret, så det også ved fusioner skal være den reelt erhvervende virksomhed, der skal anses for at være erhververen i regnskabsmæssig forstand – jf. afsnit 5.4.5.

Ændringen vil finde tilsvarende anvendelse ved spaltning, jf. henvisningen fra ÅRL § 130 til lovens § 129.

Ændringen kan implementeres med fremadrettet virkning, således at den alene gælder for fusioner og spaltninger, der indtræffer fra det første regnskabsår, som begynder den 1. januar 2016 eller senere.

Det fremgår ikke af loven eller lovbemærkningerne, om de nye regler gælder for fusioner mv., der besluttet efter 1. januar 2016, eller om de gælder for fusioner med regnskabsmæssig virkning efter 1. januar 2016. Fx er det uklart, om de nye regler gælder for en fusion, der besluttet i januar 2016 med effekt 30. september 2015.

Eksempel

Holding A/S køber Drift A/S den 1. oktober 2014. Drift A/S indregnes efter overtagelsesmetoden og der konstateres merværdier, herunder goodwill på 10 mio.kr.

Med virkning pr. den 1. januar 2015 fusionerer Holding A/S og Drift A/S med Drift A/S som det fortsættende selskab (omvendt lodret fusion). Praktiske og kontraktmæssige forhold gør, at Drift A/S skal være det fortsættende selskab.

Gældende regler

Efter Erhvervsstyrelsens praksis er fusionen ikke en virksomhedssammenslutning, da der ikke sker ændring i kontrol over aktiviteterne. Der kan derfor ikke laves en fornyet omvurdering af aktiver og forpligtelser efter overtagelsesmetoden. Reglerne om omvendte virksomhedsovertagelser i IAS 22, *Virksomhedssammenslutninger* kan ikke anvendes efter den gældende ÅRL. Drift A/S anses for at have overtaget aktivitet, aktiver og forpligtelser i modervirksomheden til regnskabsmæssige værdier, dog således at koncernens merværdier, herunder koncerngoodwill, skal elimineres/tilbageføres.

Nye regler

Efter de nye regler skal den reelt erhvervende virksomhed – i dette tilfælde Holding A/S - anses for at være erhververen i regnskabsmæssig forstand. Det betyder, at det fortsættende selskabs værdier er de værdier, som indgår i koncernregnskabet, herunder de omvurderede værdier og goodwill tilknyttet dattervirksomheden.

De væsentligste ændringer i et overblik

Nedenfor er de væsentligste ændringer opsummeret i 4 skemaer:

1. Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser
2. Ændringer, der alene vedrører regnskabsklasse B
3. Ændringer, der vedrører forskellige regnskabsklasser med markering af, hvilken regnskabsklasse de enkelte ændringer vedrører
4. Ændringer vedrørende virksomhedssammenslutninger og koncernregnskaber.

Bemærk, at ændringerne ikke omfatter regnskabsklasse A.

1. Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser

* = ændringerne kan implementeres således, at alene forhold, der indtræffer fra det første regnskabsår, som begynder den 1. januar 2016 eller senere, behandles efter de nye regler.

	ÅRL §
Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser	
Generelt	
Efter nugældende lov kan en dattervirksomhed , der i regnskabsåret ikke har haft aktivitet, under visse betingelser undlade at aflægge årsrapport og i stedet indsende en undtagelseserklæring. En af betingelserne er, at dattervirksomhedens regnskab indgår ved fuld konsolidering eller ved indregning og måling til regnskabsmæssig indre værdi i et koncernregnskab, der er aflagt af en modervirksomhed.	§ 6
Bestemmelsen er ændret, således at det fremover er et krav, at dattervirksomheden indgår ved fuld konsolidering, dvs. at indregning og måling til regnskabsmæssig indre værdi ikke længere fritager for pligten til at udarbejde årsrapport.	
Virksomheder, der har finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed, som mindst svarer til nettoomsætningen , skal til brug for indplacering i regnskabsklasse, jf. ÅRL § 7, beregne nettoomsætningen som summen af nettoomsætning, finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed. Det samme gælder ved afgørelse af, om koncernregnskab kan undlades jf. ÅRL § 110, og ved afgørelse af, om virksomheden kan undtages fra revisionspligt jf. ÅRL § 135.	§ 7 § 110 § 135
Det betyder, at en række investerings- og holdingselskaber, som i dag aflægger årsrapport efter regnskabsklasse B, flytter til regnskabsklasse C.	
Krav til ledelsespåtegningen er ændret, herunder: <ul style="list-style-type: none"> • Sker der en tilpasning til, at årsrapporten kan underskrives digitalt. • Kan virksomheder, som alene har ét ansvarligt ledelsesmedlem (fx et ApS), undlade at medtage en ledelsespåtegning. Den digitale indberetning anses i disse tilfælde som dokumentation for ledelsens godkendelse af årsrapporten. Hvis der ikke medtages en ledelsespåtegning, skal visse oplysninger, herunder om opfyldelse af betingelserne for fravalg af revision, medtages i ledelsesberetningen. 	§ 9 § 9a
Et aktivt marked , som er en terminologiændring fra det nuværende "velfungerende marked" defineres som: " <i>Et marked, hvor transaktioner med aktivet eller forpligtelsen finder sted med tilstrækkelig hyppighed og i et tilstrækkeligt omfang til løbende at give prisfastsættelsesoplysninger</i> ".	Bilag 1, A nr. 1
Definitionen af en associeret virksomhed tilpasses direktivet, idet der er tilføjet et krav om, at en virksomhed eller dens dattervirksomhed skal have en ejerandel i en anden virksomhed, for at der kan være tale om en associeret virksomhed.	Bilag 1, B nr. 5
Begrebet " fundamentale fejl " er ændret til " væsentlige fejl ".	§ 52, stk. 2
Indregning og måling	
Sammenlægningsmetoden eller overtagelsesmetoden jf. § 122-123 skal anvendes i åbning balancen .	§ 19*

	ÅRL §
Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser	
Muligheden for at pro rata-konsolidere kapitalandele i fællesledede virksomheder i moderselskabsregnskabet er udgået.	§ 34
Det præciseres, at overtagelse af en bestående virksomhed (en samlet aktivitet) skal behandles på samme måde som køb af en virksomhed jf. §§ 122-123.	§ 36*
Det præciseres, at eventualaktiver først kan indregnes, når det er overvejende sandsynligt, at de vil resultere i, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden. Dvs. en højere tærskel end i dag, hvor eventualaktiver normalt indregnes, når det er sandsynligt, at de vil resultere i fremtidige økonomiske fordele.	§ 36, stk. 2
Egenkapitalinstrumenter , som virksomheden selv har udstedt, undtages fra kravet om måling til dagsværdi. Disse skal således måles til kostpris, som er nul.	§ 37, stk. 3, litra 4.
Undtagelser fra kravet om måling til dagsværdi af visse finansielle aktiver og forpligtelser er flyttet fra bekendtgørelse nr. 263 af 19. april 2004 ⁹ til loven. Samtidig er bestemmelserne gjort mere dynamiske, og der lægges i lovbemærkningerne op til, at bestemmelserne skal fortolkes i overensstemmelse med den løbende udvikling i de internationale regnskabsstandarder.	§ 37, stk. 3, litra 5-7
Kapitalandele i unoterede selskaber kan måles til kostpris, hvor de efter gældende lov skal måles til dagsværdi.	§ 37, stk. 4
Finansielle aktiver og forpligtelser , herunder afledte finansielle instrumenter, kan indregnes og måles i overensstemmelse med de EU-godkendte IFRS'er samt efterfølgende ændringer, som vedtages af Kommissionen. Anvender virksomheden denne mulighed, skal der gives de oplysninger, som er krævet i de nævnte standarder, fx IFRS 7, <i>Finansielle instrumenter: Oplysninger</i> og IFRS 13, <i>Dagsværdimåling</i> . Der skal være tale om et konsekvent valg for alle finansielle instrumenter.	§ 37, stk. 5
Finansielle aktiver og forpligtelser , der efter § 37, stk. 2 skal måles til amortiseret kostpris, kan måles til dagsværdi, hvis de er effektivt sikret af et sikringsinstrument, der skal måles til dagsværdi. Denne allerede gældende undtagelse er flyttet fra bekendtgørelse nr. 263 af 19. april 2004 til loven.	§ 37a
Ændringer til målingsbestemmelserne vedrørende investeringsaktiver og tilhørende forpligtelser: <ul style="list-style-type: none"> • Kravet om "hovedaktivitet" udgår. • Tilhørende gæld må ikke måles til dagsværdi. • § 38 kan ikke længere anvendes for andre investeringsaktiver (fx finansielle instrumenter) end investeringsejendomme. <p>Dette kan bl.a. få betydning for kapitalfonde.</p> <p>Virksomheder, der i overensstemmelse med ÅRL § 38 har målt andre investeringsaktiver</p>	§ 38

⁹ Bekendtgørelse nr. 263 af 19. april 2004 om undtagelser fra lov om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven).

	ÅRL §
Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser	
end investeringsejendomme til dagsværdi, kan anvende den indregnede dagsværdi i seneste årsrapport som ny kostpris, ved overgang til de ændrede regler.	
Biologiske aktiver kan måles til dagsværdi, også selvom biologiske aktiviteter ikke er virksomhedens hovedaktivitet.	§ 38
Immaterielle anlægsaktiver , der handles på et aktivt marked, kan opskrives til dagsværdi. Se også nedenfor vedr. § 51, stk. 2.	§ 41, stk. 1
Reserve for opskrivning af anlægsaktiver kan reduceres med de løbende afskrivninger. Herved bliver muligheden for at udbetale udbytte ikke negativt påvirket af opskrivninger.	§ 41, stk. 3 nr. 5
Nedskrivning af anlægsaktiver , bortset fra goodwill, skal tilbageføres, hvis det forhold, der begrunder nedskrivningen, ikke længere består.	§ 42, stk. 3
Restværdier for materielle og immaterielle anlægsaktiver skal løbende revurderes.	§ 43, stk. 2
Den maksimale brugstid for immaterielle anlægsaktiver på 20 år ophæves. I særlige tilfælde, hvor virksomheden ikke er i stand til pålideligt at skønne over brugstiden for immaterielle anlægsaktiver, skal denne antages at være 10 år.	§ 43, stk. 3
Muligheden for at opskrive varebeholdninger til genanskaffelsesværdi ophæves.	§ 46
Muligheden for at opskrive omsætningsaktiver , som ikke løbende reguleres til dagsværdi efter §§ 37 eller 38, ophæves.	§ 46
Nedskrivning af omsætningsaktiver , der ikke løbende reguleres til dagsværdi, skal tilbageføres, hvis det forhold, der begrunder nedskrivningen, ikke længere består.	§ 46, stk. 2
Hensatte forpligtelser til omstrukturering skal indregnes, når de er besluttet, og processen med at gennemføre omstruktureringen er påbegyndt. Det er således ikke længere nok, at omstruktureringen er besluttet.	§ 47
I lovbemærkningerne præciseres, at der skal indregnes udskudt skat af goodwill ved en skattefri virksomhedsomdannelse . Dette gælder, uanset at det er i strid med IAS 12, <i>Indkomstskatter</i> idet indregning af udskudt skat ved en skattefri virksomhedsomdannelse er forudsat i skattelovgivningen.	§ 47
Det præciseres, at udskudt skat ikke kan måles til dagsværdi, og således ikke kan tilbageiskonteres.	§ 47, stk. 2
Muligheden for at indregne ledelsens forslag til udbytte som en gældsforpligtelse er udgået. Forslag til udbytte skal dermed altid vises som en del af egenkapitalen.	§ 48
Aktuarmæssige gevinster og tab vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger skal indregnes direkte på egenkapitalen. Ydelsesbaserede pensionsordninger er som udgangspunkt alene relevant for virksomheder med udenlandske aktiviteter, da danske virksomheders pensionsordninger normalt er bi-dragsbaserede.	§ 49, stk. 2 nr. 7
Af ikrafttrædelsesbestemmelserne fremgår det, at virksomheder, som måtte have anvendt den såkaldte korridormetode , og dermed udskudt indregning af tab på visse pensionsfor-	

	ÅRL §
Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser	
pligtelser i overensstemmelse med den tidligere version af IAS 19, <i>Personaleydelser</i> kan anvende denne metode til og med regnskabsår, der begynder før den 1. januar 2021. Efter dette tidspunkt kan korridormetoden således ikke anvendes længere.	
Ændres regnskabspraksis ved opskrivning af anlægsaktiver til dagsværdi, skal ændringen ikke ske med tilbagevirkende kraft, idet opskrivinger skal indregnes direkte på egenkapitalen ultimo regnskabsåret. Sammenligningstal skal ikke tilpasses.	§ 51, stk. 2
Præsentation	
Muligheden for at opstille balancen i beretningsform er udgået. Der er tilføjet et nyt skema i kontoform, hvor opstillingen opdeles i kort- og langfristet (tilpasning til IFRS). Hovedposten " hensatte forpligtelser " indgår ikke i det nye regnskabsskema. Hensatte forpligtelser skal i det nye skema klassificeres under langfristede eller korfristede gældsforpligtelser.	Bilag
Mulighed for at modregne forudbetalinger fra kunder i aktivposterne varebeholdninger og igangværende arbejder er udgået.	§ 26
Ekstraordinære indtægter og udgifter er udgået. I stedet introduceres begrebet "Særlige poster", som dog alene er et notespecifikationskrav og ikke en ny linje i resultatopgørelsen - se nedenfor vedr. § 67a.	§ 30
Bruttobeløb skal oplyses, hvis der er sket modregning i forbindelse med dagsværdisikring.	§ 50
Noter skal præsenteres i samme rækkefølge som de poster i resultatopgørelsen og balancen, de vedrører.	§ 52a
Bestemmelsen om oplysning om anvendt regnskabspraksis er ændret. <ul style="list-style-type: none"> • For aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi jf. §§ 37 og 38, og hvor dagsværdien ikke måles på basis af observationer på et aktivt marked, skal der gives oplysninger om værdiansættelsesmodeller og -teknikker, som er anvendt ved opgørelse af dagsværdien. • Afskrivningsperioden for goodwill skal (altid) begrundes. 	§ 53, stk. 2
Nyt specifikt krav om at oplyse om anvendt regnskabspraksis ved virksomhedssammenslutninger .	§ 53, stk. 2 nr. 4
Særlige poster Der skal oplyses om størrelse og arten af indtægter og udgifter, som er særlige pga. størrelse eller art, herunder årets <ol style="list-style-type: none"> a) tilbageførsler af nedskrivninger på omsætningsaktiver b) nedskrivninger af omsætningsaktiver, som overstiger normale nedskrivninger c) nedskrivninger på anlægsaktiver d) tilbageførsel af nedskrivninger på anlægsaktiver. <p>Oplysninger jf. a) og b) ovenfor skal også medtages efter den gældende lov, hvor de fremgår af ÅRL § 58, men nu er flyttet til en ny § 67a. Bemærk, at der alene er tale om et specifikationskrav og ikke en ny linje i resultatopgørelsen.</p>	§ 67a

	ÅRL §
Ændringer, der vedrører alle regnskabsklasser	
<p>For anlægsaktiver målt til opskrevet værdi skal der oplyses om bevægelser i posten "Reserve for opskrivninger" under egenkapitalen, herunder størrelsen primo, tilgange, tilbageførsler, årets afskrivninger, afgang og størrelsen ultimo.</p> <p>Endvidere er oplysningskravet om forskel mellem den regnskabsmæssige værdi og værdien uden opskrivning ændret, således at der fremover skal oplyses om den værdi, aktivet ville have haft, hvis opskrivning ikke var foretaget.</p>	§ 58
<p>For aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi jf. §§ 37, 37a og 38, og hvor dagsværdien ikke måles på basis af observationer på et aktivt marked, skal der jf. en ny § 58a gives oplysninger om centrale forudsætninger, som er anvendt ved beregningen. Oplysningerne kan gives for kategorier/grupper af aktiver, hvis de centrale forudsætninger ikke afviger væsentligt indbyrdes.</p>	§ 58a
<p>For afledte finansielle instrumenter, som måles til dagsværdi, skal der jf. en ny § 58b oplyses om omfanget og karakteren af instrumenterne, herunder væsentlige betingelser, som kan få betydning for beløb, tidspunkt og sikkerhed for fremtidige pengestrømme. Oplysningerne kan gives samlet for ensartede afledte finansielle instrumenter.</p>	§ 58b
<p>Der skal oplyses om de positive og negative forskelsbeløb (goodwill og badwill), som konstateres ved indregning af kapitalandele efter equity-metoden (jf. § 43a).</p>	§ 58c
<p>Der skal særskilt oplyses om eventualforpligtelser, pantsætninger og sikkerhedsstillelser overfor tilknyttede og associerede virksomheder. Kravet om oplysning vedr. associerede virksomheder er nyt. Det er også nyt, at pantsætninger og sikkerhedsstillelser også omfattes af kravet.</p>	§ 64, stk. 3
<p>Kravet om at oplyse om tilgodehavender hos eller sikkerhedsstillelser for ledelsen mv. er udvidet, således at det gælder alle virksomheder og ikke kun kapitalselskaber. Dvs. at interessentskaber, kommanditselskaber og andelselskaber også bliver omfattet af kravet.</p> <p>Endvidere skal der – som noget nyt – oplyses om nedskrivninger på ledelseslån, herunder skal det oplyses, hvis der er givet afkald på indregnede beløb.</p>	§73
<p>Oplysninger om beholdning af egne kapitalandele er flyttet fra noterne til ledelsesberetningen.</p>	§ 76 (ny § 77)

2. Ændringer, der alene vedrører regnskabsklasse B – totalharmonisering

Nedenfor er ændringer, som alene vedrører regnskabsklasse B, opsummeret. Ændringerne er primært en følge af EU-direktivets totalharmoniseringsprincip, hvorefter der som alt overvejende hovedregel ikke kan kræves flere oplysninger efter ÅRL end dem, direktivet kræver.

	ÅRL ¹⁰
Ændringer, der kun vedrører regnskabsklasse B	
Præsentations- og oplysningskrav	
Lempelser for regnskabsklasse B	
Kravet om en egenkapitalopgørelse er udgået. Nogle oplysninger skal dog fremgå på anden måde, fx afstemning af opskrivningshenlæggelse jf. § 58.	§ 56
Krav om at specificere eventualforpligtelser , herunder særskilt oplysningskrav om leje- og leasingkontrakter, er udgået. Den samlede forpligtelse skal oplyses. Eventualforpligtelser omfatter leasing-, kautions- og garantiforpligtelser samt andre eventualforpligtelser, som ikke er indregnet i balancen. Pensionsforpligtelser udgår af opremsningen, idet (ydelsesbaserede) pensionsforpligtelser altid skal indregnes i balancen jf. ÅRL.	§ 64
Oplysning om største koncern , som virksomheden er en del af, og hvor årsrapport for koncernen kan rekvireres, kræves ikke længere. Der er fortsat krav om at oplyse om navn og hjemsted for den modervirksomhed (den mindste koncern), hvori virksomheden indgår som dattervirksomhed.	§ 71
Kravet om at oplyse om navn, hjemsted og retsform for kapitalandele i dattervirksomheder, associerede virksomheder, I/S og K/S, samt kravet om at oplyse om ejerandel, egenkapital og resultat ifølge seneste godkendte årsrapport for datter- og associerede virksomheder er ophævet.	§ 72
Oplysninger om tilgodehavende hos eller sikkerhedsstillelse for ledelsen mv. kræves ikke længere for: <ul style="list-style-type: none"> • Ledelsesmedlemmer i en eventuel modervirksomhed • Personer, som står ledelsesmedlemmer i virksomheden eller modervirksomheden særligt nær. 	§ 73, stk. 3 og 4
Oplysningskravet om virksomhedskapitalen er udgået, herunder kravet om at specificere virksomhedskapitalen, hvis den består af flere klasser, samt kravet om, at A/S'er skal oplyse om: <ul style="list-style-type: none"> • Antal og pålydende værdi af aktier • Stiftelsesomkostninger i første årsregnskab • Omkostninger ved eventuelle forhøjelser af aktiekapitalen i året. 	§ 75
Nye krav for regnskabsklasse B	
Krav om ledelsesberetning genindføres. Der skal oplyses om: <ul style="list-style-type: none"> • Virksomhedens væsentligste aktiviteter (dette er i dag et notekrav) 	§ 76a

¹⁰ De bestemmelser, der ophæves for regnskabsklasse B, indarbejdes som nye bestemmelser for regnskabsklasse C og D.

		ÅRL ¹⁰
Ændringer, der kun vedrører regnskabsklasse B		
<ul style="list-style-type: none"> Eventuelle væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold (hvis dette punkt er relevant, skal der også efter den gældende lov medtages en ledelsesberetning). 		
Resultatdisponeringen skal placeres i tilknytning til resultatopgørelsen. Den kan således ikke længere præsenteres under egenkapitalen. Det præciseres, at ekstraordinært udbytte skal fremgå særskilt af resultatdisponeringen. Hvis der er foretaget udlodning af ekstraordinært udbytte efter regnskabsårets udløb, skal dette fremgå i tilknytning til resultatdisponeringen.		§ 31
Det gennemsnitlige antal ansatte skal oplyses, men der er ikke krav om sammenligningstal i noten for små virksomheder.		§ 68

3. Ændringer, der vedrører forskellige regnskabsklasser

* = ændringerne kan implementeres således, at alene forhold, der indtræffer fra det første regnskabsår, som begynder den 1. januar 2016 eller senere, behandles efter de nye regler.

I skemaet er markeret, hvilke regnskabsklasser ændringen vedrører:

		Gælder for klasse			
		B	C (m)	C (s)	D
Ændringer, der vedrører forskellige regnskabsklasser					
Indregning og måling					
I opremsningen af internt oparbejdede immaterielle rettigheder , som virksomhederne kan undlade at indregne, udgår koncessioner og varemærker. Det er alene en sproglig tilpasning til IAS 38, <i>Immaterielle aktiver</i> , da det i forvejen alene er eksternt erhvervede varemærker, der kan indregnes.	§ 33	✓	✓		
Som en konsekvensrettelse er koncessioner udgået af opremsningen af internt oparbejdede immaterielle rettigheder , som virksomheder i regnskabsklasse C stor og D skal indregne.	§ 83, stk. 1			✓	✓
Indirekte produktionsomkostninger skal alene indregnes for varebeholdninger. Det er således fremadrettet frivilligt at indregne indirekte produktionsomkostninger for egenfremstillede anlægsaktiver.	§ 82		✓	✓	✓
Ved aktivering af udviklingsomkostninger i balancen skal et beløb, svarende til de aktiverede udviklingsomkostninger, indregnes i en reserve under egenkapitalen. Herved sidestilles virksomheder, der aktiverer udviklingsomkostninger, med virksomheder, der omkostningsfø-	§ 83, stk. 2*	✓ 11	✓ ³	✓	✓

¹¹ Gælder alene for B og C mellem, hvis de vælger at indregne udviklingsomkostninger efter reglerne for regnskabsklasse C stor.

		Gælder for klasse			
		B	C (m)	C (s)	D
rer udviklingsomkostninger, idet udbytte­muligheden for virksomheder, der aktiverer udviklingsomkostninger, herved umiddelbart begrænses.					
Præsentations- og oplysningskrav					
De aktiviteter, der ifølge en samlet plan skal afhændes, lukkes eller opgives (ophørte aktiviteter), skal præsenteres i én linje i henholdsvis resultatopgørelsen og balancen, forudsat de kan udskilles fra virksomhedens øvrige aktiviteter.	§ 80		✓	✓	✓
De poster, som er sammendraget i én linje i henholdsvis resultatopgørelsen og balancen, skal specificeres i noterne.					
Egenkapitalopgørelse skal medtages som en særskilt regnskabsopstilling (og ikke, som der er mulighed for i dag, i en note).	§ 86a		✓	✓	✓
Oplysninger om anvendte metoder til opgørelse af de nøgletal , der indgår i ledelsesberetningen, skal fremover gives i ledelsesberetningen (fx i tilknytning til nøgletallene). Ifølge lovbemærkningerne kan oplysningerne dog fortsat gives i noterne.	§ 87		✓	✓	✓
Kravet om at specificere virksomhedskapitalen , hvis den består af flere klasser, gælder fremover også for partnerselskaber. Der er tilføjet et krav om oplysninger om kapitalandele uden pålydende værdi (styk­kapitalandele). Endvidere er tilføjet et krav om, at kapitalselskaber skal oplyse om antallet og den pålydende værdi (eller ved kapitalandele uden pålydende værdi, den bogførte pariværdi) af nye kapitalandele tegnet i regnskabsåret.	§ 87a		✓	✓	✓
For finansielle anlægsaktiver målt til kostpris, hvor indregnet værdi er højere end dagsværdien, skal følgende oplyses: <ul style="list-style-type: none"> • Indregnet værdi og dagsværdi for enkeltaktiver eller grupper af aktiver • Årsag til, at den indregnede værdi ikke nedreguleres, inkl. hvilken dokumentation der ligger til grund herfor. 	§ 88b		✓	✓	✓
Virksomheden skal, jf. ny § 88a, oplyse om de særlige forudsætninger, som ligger til grund ved indregning og måling af udviklingsprojekter og skatteaktiver .	§ 88a		✓	✓	✓
For udskudt skat skal der oplyses om det indregnede beløb primo, årets bevægelser indregnet i henholdsvis resultatopgørelsen og på egenkapitalen samt det indregnede beløb ultimo.	§ 93a		✓	✓	✓
I notekravet om konvertible gældsbreve er tilføjet, <ul style="list-style-type: none"> • at der skal oplyses om omfanget af alle relevante rettigheder tilknyttet henholdsvis de pågældende værdipapirer og rettigheder • at oplysningskravet gælder tilsvarende for warrants og andre lignende rettigheder. 	§ 93		✓	✓	✓

		Gælder for klasse			
		B	C (m)	C (s)	D
Arrangementer, som ikke er indregnet i balancen : Oplysningskrav for mellemstore virksomheder er udvidet til også at omfatte (jf. kravet for store virksomheder i dag):	§ 94a		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Risici og fordele, der er forbundet med arrangementerne • Den finansielle indvirkning heraf. 					
Der skal oplyses om ledelsens forslag til resultatdisponering i en note. Forslag til udbytte skal præsenteres som en særskilt post i egenkapitalen. Er der foretaget udlodning af ekstraordinært udbytte, skal dette oplyses. Det gælder også udlodning efter regnskabsårets udløb.	§ 95a		✓	✓	✓
Der er sket en sproglig justering af krav om segmentoplysninger . "Forretningssegmenter" ændres til "aktiviteter" og "geografiske segmenter" ændres til "geografiske markeder". Endvidere ændres formuleringen, således at fordelingen skal oplyses for aktiviteter og geografiske markeder, der afviger betydeligt indbyrdes.	§ 96			✓	✓
Oplysninger om størrelsen af egenkapitalen og resultatet ifølge den senest godkendte årsrapport for datter- og associerede virksomheder kan ikke længere udelades med henvisning til, at den pågældende datter- eller associerede virksomhed indgår ved konsolidering eller indregnes efter den indre værdis metode (equity-metoden).	§ 97a		✓	✓	✓
Kravet om at medtage sammenligningstal for antal ansatte og specifikationen af personaleomkostninger er ophævet.	§ 98a		✓	✓	✓
Der skal som hovedregel oplyses om alle transaktioner med nærtstående parter , herunder arten af forholdet til den nærtstående part, transaktionernes art, beløbsmæssige størrelse, mellemværender samt henholdsvis årets og de akkumulerede nedskrivninger af tilgodehavender.	§ 98c		✓	✓	✓
Som en undtagelse hertil kan virksomhederne – på samme måde som efter den gældende lov – vælge alene at give oplysninger om de transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på normale markedsmæssige vilkår. Anvendes denne undtagelse, skal det oplyses.					
Der skal fremover oplyses om begivenheder efter balancedagen i noterne. Oplysningskravet er flyttet til noterne fra ledelsesberetningen. Som et nyt krav skal der fremover oplyses om den finansielle virkning af begivenhederne.	§ 98d		✓	✓	✓
Kravene til oplysninger om samfundsansvar er skærpet. Virksomheder, der er omfattet af regnskabsklasse C stor, samt børsnoterede virksomheder med mindre end 500 medarbejdere, kan vente med at følge de skærpede krav om CSR indtil regnskabsår, der begynder 1.	§ 99a			✓	✓

		Gælder for klasse			
		B	C (m)	C (s)	D
januar 2018. Indtil da kan de anvende de nugældende bestemmelser i § 99a om rapportering om samfundsansvar, suppleret med et nyt specifikt krav om at rapportere om eventuelle politikker for miljøforhold.					
Virksomheder, der har aktiviteter inden for udvindingsindustrien og skovbrugssektoren, skal oplyse om betaling af skatter, afgifter, produktionsrettigheder, udbytte mv. til offentlige myndigheder i ledelsesberetningen (også kaldet land-for-land-rapportering).	§ 99c			✓	✓
Kravet om tilpasning af hoved- og nøgletal for 2.-4. foregående regnskabsår ved ændring i regnskabspraksis er udgået (gælder allerede for C mellem). Hvis der ikke sker tilpasning af hoved- og nøgletal, skal der oplyses herom, herunder med en overordnet omtale af, hvilken indvirkning den ændrede regnskabspraksis har på sammenligningstallene.	§ 101			✓	✓
Kravet om at give segmentoplysninger for ordinært resultat før finansielle poster samt aktiver og forpligtelser er ophævet.	§ 106a				✓
Fristen for indsendelse af halvårsrapporter for statslige aktieselskaber er forlænget fra to måneder til tre måneder efter udløbet af den pågældende seks månedersperiode.	§ 148				✓

4. Ændringer vedrørende virksomhedssammenslutninger og koncernregnskaber

* = ændringerne kan implementeres således, at alene forhold, der indtræffer fra det første regnskabsår, som begynder den 1. januar 2016 eller senere, behandles efter de nye regler.

Ændringer vedrørende koncernregnskaber og virksomhedssammenslutninger	ÅRL §
Begrænsningen i anvendelsen af undtagelsen fra koncernregnskabspligten er udvidet, således at undtagelsen heller ikke kan anvendes, hvis en dattervirksomhed er et kreditinstitut eller forsikringsselskab.	§§ 109 og 110
Størrelsesgrænserne for små koncerner , som kan undlade at aflægge koncernregnskab, er forhøjet til de nye grænser for regnskabsklasse B. Endvidere kan størrelsesgrænserne opgøres på konsolideret basis efter eliminering af koncerninterne transaktioner samt mellemværender og udligning af kapitalandele (dvs. på konsolideret niveau). Størrelsesgrænserne kan alternativt opgøres som i dag uden elimineringer (bortset fra modervirksomhedens udligning af kapitalandele). I så fald skal der ske en samtidig forhøjelse af størrelsesgrænserne med 20 %.	§ 110

Ændringer vedrørende koncernregnskaber og virksomhedssammenslutninger	ÅRL §
Muligheden for at undlade at udarbejde koncernregnskab med henvisning til, at virksomheden indregnes til indre værdi i et koncernregnskab for en modervirksomhed, er ophævet.	§ 112
En konsolideret dattervirksomheds balancedag kan fremover ligge op til tre måneder forud for eller efter modervirksomhedens balancedag. Efter de gældende regler skal der udarbejdes et særligt regnskab pr. modervirksomhedens balancedag, hvis dattervirksomhedens balancedag ligger efter modervirksomhedens balancedag.	§ 116
Minoritetsinteresser skal fremover præsenteres som en del af egenkapitalen, og minoritetsinteressernes andel af resultatet skal vises i resultatdisponeringen.	§ 118, stk. 4
Muligheden for at undlade eliminering af koncerninterne gevinster og tab i de særlige tilfælde, hvor transaktionen er sket på normale vilkår, og elimineringen desuden ville medføre uforholdsmæssigt store omkostninger, er udgået.	§ 120, stk. 2
Muligheden for at bruge sammenlægningsmetoden , når ligeværdige parter etablerer en koncern eller indgår i en fusion, er udgået. Sammenlægningsmetoden kan fremover alene anvendes ved koncerninterne omstruktureringer, eller hvor parterne i øvrigt er underlagt fælles kontrol.	§ 121, stk. 3*
Sammenlægningsmetoden kan fremover anvendes pr. erhvervestidspunktet uden tilpasning af sammenligningstal.	§ 123*
Forventede omkostninger til omstrukturering i en erhvervet virksomhed kan ikke længere indregnes som en hensat forpligtelse i overtagelsesbalancen. De generelle regler (ÅRL § 47) for indregning af hensatte forpligtelser gælder også for indregning af omkostninger til omstruktureringer.	§ 122, stk. 1 2. pkt*
Ved vurderingen af, hvilken virksomhed der er den erhvervende virksomhed, skal der fremover tages udgangspunkt i de faktiske forhold (dvs. den reelle erhverver i stedet for den formelle erhverver skal anses for den erhvervende virksomhed). Hvor det ikke er åbenbart, hvem der er den reelle erhverver, kan den formelt erhvervende virksomhed anses for erhverver.	§ 122, stk. 2*
Negativ goodwill (badwill) skal indtægtsføres straks i resultatopgørelsen.	§ 122, stk. 4*
Antal medarbejdere i pro rata-konsoliderede virksomheder skal oplyses.	§ 126, stk. 6
Der skal oplyses om ændringer i reserverne som følge af anvendelse af sammenlægningsmetoden samt navn og hjemsted for de virksomheder, der er indregnet efter sammenlægningsmetoden.	§ 126, stk. 7
Der skal også ved fusioner tages udgangspunkt i de reelle forhold ved vurderingen af, hvilken virksomhed der er den erhvervende virksomhed. Se ovenfor vedr. § 122, stk. 2.	§ 129*

Kontakt

Henrik Z. Hansen

Partner

Tlf. +45 36 10 37 83

hehansen@deloitte.dk

Jan Peter Larsen

Partner

Tlf. +45 36 10 36 81

janlarsen@deloitte.dk

Anni Børsting

Senior Manager

Tlf. +45 36 10 37 18

aboersting@deloitte.dk

www.deloitte.dk

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser indenfor Revision, Skat, Consulting og Financial Advisory til både offentlige og private virksomheder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 150 lande sikrer, at vi kan stille stærke kompetencer til rådighed og yde service af højeste kvalitet, når vi skal hjælpe vores kunder med at løse deres mest komplekse forretningsmæssige udfordringer. Deloitte's ca. 200.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.